

Lägesbild

Diarienummer:

Lokalpolisområde Farsta och Globen:

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning:

Utbildningsförvaltning

A706.542/2024

EÅV 2023/976

UTBF 2023/6803

den 18 november 2024

**Stockholms
stad**

Polisen

Lägesbild
Samverkansöverenskommelse mellan
Stockholms stad och Polisregion
Stockholm
Enskede-Årsta-Vantör

Innehåll

Sammantagen bedömning av lokal lägesbild.....	2
Inledning.....	4
Syfte.....	4
Källor.....	5
Beskrivning av stadsdelsområdet.....	6
Geografiskt ansvarsområde	6
Demokrati och förtroende för myndigheter	7
Försörjning och arbetslöshet.....	8
Utbildning.....	9
Beskrivning av lokalpolisområdena.....	10
Geografiskt ansvarsområde	10
Medborgarlöften	10
Beskrivning av brottsligheten.....	12
Livskvalitetsbrott	13
Brottslighet kopplat till de övergripande prioriterade samverkansområdena	13
Unga i riskzon för destruktivt beteende.....	13
Otrygga brottsutsatta platser.....	22
Systemhotande brottslighet.....	32
Särskilt sårbara och utsatta brottsoffer <i>Bedrägerier mot äldre</i>	36
Kriminella miljöer och livsstilar	38
Beskrivning av tryggheten	42
Ungdomar.....	43
Brottsutsatta och otrygga platser	44
Öppna drogscener	45
Trygghet i skolan.....	46
Systemhotande brottslighet.....	47
Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer	47
Kriminella miljöer och livsstilar	48
Prioriterade samverkansområden.....	48
Unga i riskzon för destruktivt beteende.....	48
Otrygga och brottsutsatta platser	49
Systemhotande brottslighet.....	50
Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer	51
Kriminella miljöer och livsstilar	52

Sammantagen bedömning av lokal lägesbild

Enskede-Årsta-Vantör (EÅV) är ett stadsdelsområde med 101 905 invånare fördelat över två lokalpolisområden och 12 stadsdelar. Resultatet för skolorna varierar sett över hela stadsdelsområdet. Majoriteten av grundskoleeleverna går i kommunala skolor. Sammantaget i alla kommunala skolor i årskurs 6 har resultaten sjunkit avseende behörighet till gymnasiet och meritvärde. Andelen elever som når godkänt i alla ämnen har ökat något. Gällande kommunala högstadieskolor, åk 9, ses ett förbättrat resultat avseende behörighet till gymnasiet samt att fler elever når godkänt betyg i alla ämnen jämfört med tidigare. Området har blandade ekonomiska förutsättningar gällande inkomst av förvärvsarbete och har en marginellt högre andel öppet arbetslösa än staden, det varierar också över stadsdelar.

EÅV har något lägre snitt i andel valdeltagande än staden, även om vissa stadsdelar är positionerade högre. Majoriteten har högre förtroende för polisen men lägre tilltro till kommunen.

Personrån och väskryckning, olaga hot (målsägare under 18 år) och skadegörelse har minskat i år jämfört med tidigare mätningar vad gäller statistiken för anmälda brott. Inbrott, sexuellt ofredande samt narkotikabrott är brottsrubriceringar där antal anmälda brott ökat, denna ökning behöver dock förstås som mindre omfattande.

Flickor uppvisar en högre grad av psykisk ohälsa jämfört med pojkar, även om en viss förbättring noterats sedan tidigare mätningar. Fortsatt är flickor betydligt mer utsatta för ångest och stress, och rapporter visar att flickor i högre grad än pojkar känner sig ledsna och deppiga. Samtidigt ökar alkohol- och nikotinbruk, särskilt bland flickor där vitt snus och e-cigarett bidrar till trenden. Pojkars brottslighet har minskat och når den lägsta nivån sedan mätningarna började. Gängrelaterad brottslighet har gjort vårdplaceringar svårare, vilket lett till att stadsdelen behövt placera individer på olika orter i Sverige för att bryta kopplingar mellan individer. Totalt inkom 6 128 orosanmälningar 2023, varav en stor andel handlade om beteendeproblem och brottslighet. Det understryker behovet av fortsatta insatser och samarbete mellan olika samhällsaktörer.

En orsak till den upplevda otryggheten kan vara påverkade personer som rör sig i offentliga miljöer, öppen narkotikahantering, samt ungdomar i grupp. Även grövre våldsbrott, exempelvis skjutningar i publik miljö, är en otrygghetsskapande faktor. Den mediala spridningen och flöden i sociala medier kan många gånger förstärka känslan av otrygghet och påverkar även de som bor eller verkar i ett drabbat område. Eskaleringen av skjutningar och sprängningar i regionen är framträdande under 2024.

I stadsdelsområdet förekommer fyra öppna drogsener: Gullmarsplan, Högdalen-Bandhagen, Rågsved och Hagsätra. Hagsätra-Rågsved är också EÅVs utsatta område. Platssamverkan Rågsved arbetar med att stärka områdets utemiljö och socioekonomiska förutsättningar. Många brottskategorier i Rågsved har minskat i antalet anmälda brott även om området fortfarande är särskilt drabbat. Hagsättras socioekonomiska faktorer har förbättrats och området har lägre brottslighet per 1000 invånare.

Östberga har också förbättrat sina socioekonomiska nyckeltal och minskat i brottslighet även om tryggheten kvällstid har ökat markant. Johanneshov är en stadsdel som har en annorlunda karaktär både på området och brottsligheten som förekommer. Stadsdelen har högst brottslighet i många brottskategorier kopplad till offentlig miljö samt hot mot tjänstemän. Det är ett område som är en knutpunkt för resenärer, med många pålaner på och startade ombyggnationer samt arenor, en galleria och nattliv. Risksupportrar från stora Stockholmslag skapar utmaningar vid evenemang i EÅV och polisen har särskilda resurser som arbetar för att minska problemen kopplade till risksupportrar.

Felaktiga utbetalningar och föreningsbidrag förekommer och EÅV ökar medvetenheten och åtgärder för att förebygga fusk. Otillåten påverkan och desinformation påverkar medarbetare och chefer, vilket leder till förvaltningsövergripande åtgärder för att hantera problemet. En ökning av hot och våld mot tjänstemän noteras, särskilt i områden med öppna drogsener.

Äldre är lättare mål för bedrägerier, särskilt i hemmet, över internet/telefon eller i offentliga miljöer. Bedrägeribrott mot äldre har markant ökat över tid, och detta kan kopplas till ökad inblandning av kriminella nätverk. Våld i nära relation innebär fysiskt, psykiskt eller sexuellt våld och sker oftast i hemmet, vilket gör det svårupptäckt. Statistiken visar allt färre anmälda brott under de senaste tre åren. I dessa brottskategorier är mörkertalet stort.

Kontakt med våldsbejakande extremism sker främst genom klotter, skadegörelse och spridning av extremistisk propaganda i EÅV. Huvudsakligen är det kopplat till högerextremism, men även vänsterextremism och islamistisk extremism förekommer. Inkomna underlag indikerar att förekomsten inte är vanlig inom verksamheterna, men kompetenshöjande insatser för att upptäcka radikaliserings är av fortsatt betydelse.

Brott skapar lidande både hos utsatta och anhöriga, oavsett om de har polisanmälts eller inte. Gärningspersoner har många gånger själva tidigare varit utsatta för brott. Det är därför viktigt att fokusera på både den som är utsatt och den som begår brott för att på kort och lång sikt minska lidandet och brotten.

Inom EÅV finns även andra geografiska platser som utmärker sig negativt kopplat till brott och otrygghet. Ibland är problematiken av mer tillfällig karaktär och ibland är den mer långvarig och komplex.

Det finns fem lokalt prioriterade områden för samverkan inom stadsdelsområdet EÅV:

- Unga i riskzon för destruktivt beteende
- Otrygga och brottsutsatta platser
- Systemhotande brottslighet
- Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer
- Kriminella miljöer och livsstilar

Inledning

Stockholms stad och Polisregion Stockholm tecknade den 4 november 2019 en övergripande samverkansöverenskommelse. Under 2023 har överenskommelsen inklusive prioriterade samverkansområden reviderats. Den reviderade samverkansöverenskommelsen föreslås gälla från den 1 januari 2024 och tillsvidare. Den övergripande samverkansöverenskommelsen ligger till grund för lokala samverkansöverenskommelser mellan Stockholms stads förvaltningar och bolag samt lokalpolisområdena.

Inom ramen för den lokala samverkansöverenskommelsen tas en gemensam lägesbild fram. Denna lägesbild omfattar Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, delar av Farsta och Globens lokalpolisområden, utbildningsförvaltningen samt trafikkontoret och ligger till grund för prioritering av gemensamma insatser och åtgärder.

Syfte

En lägesbild utgår från en kartläggning och är en samlad bedömning om brott och otrygghet. I lägesbilden görs en analys av vilka brotts- och trygghetsproblem som är mest framträdande lokalt, deras karaktär och under vilka förhållanden de uppstår.

Lägesbilden kan visa var problemen inom ett område är som störst, hur situationen ser ut jämfört med referensdata och hur utvecklingen sett ut över tid. En mer avancerad lägesbild kan också innehålla prognoser eller fördjupningar kring vissa brottstyper. Lägesbilden utgör ett underlag för att välja och planera åtgärder samt visa på vilka problemområden som kräver gemensamma insatser utöver linjeverksamhet.

Lägesbilden är stadens och polisens gemensamma bild och skrivs för målgruppen anställda i respektive verksamhet.

Källor

Brottsförebyggande rådet, [Alkohol- och drogpåverkan vid misshandel, hot, personrån och sexualbrott](#), 2015

Brottsförebyggande rådet, [Brott i nära relation](#), 2022

Brottsförebyggande rådet, [Kriminalstatistiken belyser hanteringen av brott](#), 2018

Brottsförebyggande Rådet, [Narkotikamarknader](#), 2021

Brottsförebyggande rådet, [Politikernas trygghetsundersökning 2023](#)

Brottsförebyggande rådet, [Skolundersökningen om brott 2023](#), 2023

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning, Verksamhetsberättelse och resultat – Felaktiga utbetalningar 2022

Expo, [White Boys Archives](#), u.å

Folkhälsomyndigheten, [Allt fler unga får vård för ångest](#), 2024

Folkhälsomyndigheten, [Barns och ungas rörelsevanor – mer rörelsefrämjande samhällen behövs](#), 2024

Folkhälsomyndigheten, [Faktorer som påverkar den psykiska hälsan hos barn och unga](#), 2024.

Folkhälsomyndigheten, [Hur hänger livsvillkor och hälsa ihop?](#), 2023

Ledarna, [Chefer saknar stöd vid hot och otillbörlig påverkan](#), 2022

Länsstyrelsen, [METODER för lokal samverkan kring arbetet med öppna drogsener](#), 2023

Länsstyrelsen, [Preventionspaketet](#), 2023

Polismyndigheten, [Kartgränser utsatta områden i region Stockholm 2021](#), 2021

Polismyndigheten, Poliskarta Web, 2023

Polismyndigheten, STATUS, 2024

Polismyndigheten, [Supporterpolisens – polisens arbete](#), 2019

Polismyndigheten, [Utsatta områden](#), 2021

Region Stockholm, [Gullmarsplan](#), 2024

Region Stockholm, [Slakthusområdet](#), 2023

Region Stockholm, Trygghetskommissionen, [Livskvalitetsbrott](#), 2021

Region Stockholms folkhälsoenkät, 2021

Regional trygghetsundersökning 2024

Samverkan Stockholmsregionen, [Kartor över ÖDS](#), 2024

Samverkan Stockholmsregionen, [Öppna drogsener](#), 2024

Samverkan Stockholmsregionen, [Öppna drogsener Kartläggning och uppföljning i Stockholms län 2023](#)

Socialstyrelsen, Kartläggning av samsjuklighet i form av psykisk ohälsa och beroendeproblematik, 2019

[SOU 2017:37](#), Kvalificerad välfärdsbrottslighet – förebygga, förhindra, upptäcka och beivra

[SOU 2020:46](#) En gemensam angelägenhet. Betänkande av jämlikhetskommissionen

Stockholms stad, [Jämlik fritid, bättre framtid: Om unga stockholmars fritidsvillkor](#), u.å

Stockholms stad, [Områdesfakta](#), 2024

Stockholms stad, [Skillnadernas Stockholm: Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm](#), 2015

Stockholms stad, [Socialtjänstrapporten](#), 2023

Stockholms stad, [Statistik efter ämnesområde - Befolkningsprognos 2024](#)

Stockholms stad, [Stockholmsenkäten](#): En undersökning om ungdomars levnadsvanor, 2024

Stockholms stad, Stockholm växer, [Globenområdet](#), 2024

Stockholms stad, Stockholm växer, [Slakthusområdet](#), 2024

Stockholms stad, Stockholm växer, [Söderstaden](#), 2024

Stockholm stad, [Stockholm stads riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism](#), 2024

Stockholm stad, [Trygghetsprogram 2024-2027](#), 2024

Stockholms universitet, [Sven Granath: Skjutningar har blivit ett ungdomsfenomen](#), 2022

Säkerhetspolisen, [Höjning av terrorhotnivån till högt hot](#), 2023

SKR, [Barnfridsbrott](#), 2021

SKR, [Förslag till regeringen för att motverka hot, hat och otillåten påverkan](#), 2023

SKR, [Välfärdsbrott och otillåten påverkan](#), 2021

Ungdomsbarometern, [Unga och idrott 2023. En rapport av ungdomsbarometern för Riksidrottsförbundet](#), 2023

Åhlén, J. m fl., 2022. [Psykisk ohälsa i Stockholms län – nuläge och förslag](#). Rapport 2022:13

Diarienummer:

Sid 5 av 52

Lokalpolisområde Farsta och Globen: A706.542/2024

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning: EÅV 2023/976

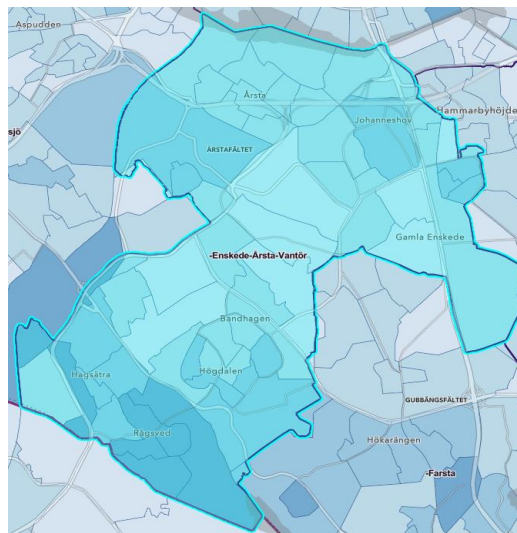
Utbildningsförvaltning UTBF 2023/6803

Beskrivning av stadsdelsområdet

Den 31 december år 2023 hade stadsdelsområdet Enskede-Årsta-Vantör (hädanefter benämnt som EÅV) en befolkningsstatistik på 103 651 invånare där majoriteten är inom åldersspannet 25-64 år. Även om befolkningen har minskat med 163 personer jämfört mot 2022 förväntas stadsdelsområdet växa både i bostäder och befolkning de kommande åren, inte minst kring Årstafältet och Slakhusområdet.¹ Under år 2023 har totalt 12 184 inflyttningar skett, jämfört med 13 640 år 2022.² Majoriteten av inflyttningarna sker från övriga Stockholm. År 2023 skedde också 13 050 utflyttningar från stadsdelsområdet, även dessa i majoritet till övriga Stockholm.

Geografiskt ansvarsområde

EÅVs stadsdelsområde är beläget i södra delen av Stockholms stad. Stadsdelsområdet består av tolv stadsdelar; Årsta, Johanneshov, Enskede Gård, Enskedefältet, Östberga, Gamla Enskede, Stureby, Örby, Bandhagen, Högdalen, Rågsved och Hagsätra. Stadsdelsområdet har fyra öppna drogsccener, se under rubrik ”Otrygga brottsutsatta platser” och Hagsätra-Rågsved som utsatt område. Utsatta områden är geografiskt avgränsade områden som karaktäriseras av en låg socioekonomisk status där de kriminella har en inverkan på lokalsamhället. Effekten blir att de boende i området upplever otrygghet, vilket i sin tur leder till en minskad benägenhet att anmäla brott och att medverka i rättsprocessen.³

Karta 1. Karta 1. Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsområde. Källa: [Regional lägesbild](#)

¹ Stockholms stad, [Statistik efter ämnesområde - Befolkningsprognos 2024](#)

² Stockholms stad, [Områdesfakta](#), 2024

³ Polismyndigheten, [Kartgränser utsatta områden i region Stockholm 2021](#), 2021

Demokrati och förtroende för myndigheter

Känslan av samhörighet, delaktighet och inflytande i samhället är grundläggande för människors välbefinnande och hälsa. Tilliten till andra människor och till samhällsinstitutioner är också en viktig del i att stärka stockholmarnas sociala kapital och öka delaktigheten. Hög tillit mellan människor och stort förtroende för myndigheter främjar den sociala sammanhållningen i samhället, minskar social oro och bidrar till ökad känsla av trygghet.⁴ Dessutom kan själva relationen mellan myndigheter och medborgare anses vara en av flera grundläggande förutsättningar för ett lyckat arbete i stadsdelarna, till exempel genom samarbete och dialog med civilsamhället, näringsidkare och medborgare.

För att få en bild av medborgarnas delaktighet så kan valdeltagande studeras. Det senaste valdeltagandet (kommunval) för EÅV år 2022 låg på 75 procent (80 procent hela staden). Enskedefältet (88 procent), Enskede gård (84 procent) samt Örby (84 procent) är stadsdelar med högst valdeltagande inom området, medan Östberga (65,5 procent), Hagsätra (62 procent) och Rågsved (55 procent) står för lägst valdeltagande.

I den regionala trygghetsundersökningen som presenteras varje år finns statistik att tillgå vad gäller förtroende för myndigheter.⁵ Ur enkätfrågor som *“Polisen bryr sig om de problem som finns i området där jag bor?”* samt *“Kommunen bryr sig om de problem som finns i området där jag bor?”* sammanställs statistik för samtliga stadsdelar. Vad gäller förtroendet för polisen så placeras Högdalen med högst förtroende: 73 procent. Lägst förtroende för polisen återfinns i Örby på 49 procent, vilket dock är en ökning med tre procentenheter sedan föregående mätning. Den sammanlagda siffran för hela stadsdelsområdet landar på 64 procent jämfört med 58 procent 2023. Statistiken visar att förtroendet för polisen ökat i de flesta stadsdelarna (förutom Rågsved och Östberga) sedan föregående år. Förtroendet för kommunen är enligt undersökningen högst i Rågsved, 56 procent, som ökat med tre procentenheter och lägst i Örby 35 procent. En notering om att Örby fortsatt positionerar sig lägst vad gäller förtroende för både polis och kommun har gjorts i och med inhämtning av statistiken.

Ett behov av att undersöka bristande förtroende är angeläget. Den sammantagna siffran gällande förtroende för hela stadsdelsområdet visar 49 procent, vilket innebär att även om förtroendet för kommunen är under hälften, har det ökat med fyra procentenheter i

⁴ Stockholms Stad, [Skillnadernas Stockholm: Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm](#), 2015.

⁵ Se vidare under avsnittet *“Beskrivning av tryggheten”* om svarsfrekvens och statistisk signifikans.

jämförelse med föregående mätning. Dock ska tilläggas att frågan hänvisar till kommunen och inte enkom stadsdelsförvaltningen.

Stadens trygghetsmätning som genomförs var tredje år har också undersökt förtroendefrågan. I den senaste mätningen (2023) uppgav 46 procent av invånarna i EÅV att de har ganska stort eller mycket stort förtroende för den lokala polisen. En nedbrytning av statistiken visar här att invånarna i Enskede Gård och Gamla Enskede har högst förtroende för den lokala polisen: 58 procent. Örby och Högdalen har lägst förtroende: 35 procent respektive 36 procent.

Av EÅVs invånare uppgav 29 procent i stadens trygghetsmätning att de har ganska stort eller mycket stort förtroende för stadsdelsförvaltningen. Högst förtroende hittas bland invånarna i Östberga: 37 procent, följt av Stureby: 34 procent. Lägst i Bandhagen: 20 procent, följt av Gamla Enskede: 22 procent. Sammanfattningsvis har förtroendet både för den lokala polisen och stadsdelsförvaltningen sjunkit med några procentenheter sedan senaste mätning som utfördes år 2020, däremot ingen omfattande sänkning. Förtroendet för stadsdelsförvaltningen ligger på ungefärlig samma nivå som förtroendet för hela Stockholm stad (31 procent).

Försörjning och arbetslöshet

Socioekonomisk nivå, som ofta mäts genom utbildning, yrke eller inkomst, har stor betydelse för psykisk hälsa.⁶ Det finns exempelvis ett samband mellan barnfamiljers ekonomi och viktiga aspekter såsom barns hälsa, boendevillkor, utbildningsnivå och möjligheter att delta i fritidsaktiviteter. Barn som växer upp i familjer som bor i områden med socioekonomiska utmaningar jämfört med andra har sämre inkomst och lägre utbildningsnivå flera år senare. Föräldrars brist på arbete är den största orsaken till ekonomisk utsatthet. Utöver försörjningen är det också normerande för barn att se sina vårdnadshavare gå till arbete eller studier.⁷

År 2022 är medelinkomsten i EÅV 427 900 kronor för åldern 20-64 år, vilket är en ökning med 20 800 kronor jämfört mot 2021. Dock skiljer sig medelinkomsten åt mellan de olika stadsdelarna, som också placerar sig både över och under Stockholms stads medelinkomst (496 400 kronor) gällande personer i åldern 16 år och uppåt.

Andelen öppet arbetslösa har ökat något jämfört med 2022 både i Stockholms stad och i EÅV. För 2023 har Rågsved fortsatt högst andel öppet arbetslösa i stadsdelsområdet med 5,8 procent (vilket är en ökning med 0,3 procent jämfört med 2022). Föregående

⁶ Folkhälsomyndigheten, [Hur hänger livsvillkor och hälsa ihop?](#), 2023

⁷ [SOU 2020:46](#) En gemensam angelägenhet. Betänkande av jämlikhetskommissionen

mätår (2022) hade Enskedefältet har lägst andel öppet arbetslösa men har ökat med en procent. Nu visar stadsdelen Enskede gård på lägst andel, 1,9 procent. Sammantaget har EÅV 3,3 procent öppet arbetslösa vilket är en ökning om 0,3 procent från föregående mätår och 0,3 procent högre än Stockholms stad. I nedanstående figur kan vi se att den öppna arbetslösheten i EÅV har minskat stadigt sedan 2020 för att sedan visa på en svag ökning. Stadsdelsområdets trend följer kurvan i andel arbetslösa för hela Stockholms stad.⁸

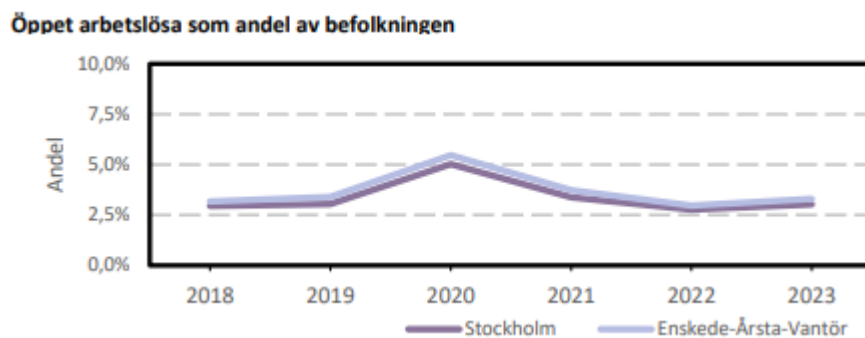

Diagram 1. Öppet arbetslösa som andel av befolkningen i Stockholms stad och Enskede-Årsta-Vantör under perioden 2018-2023. Källa: Stockholms stad, [Områdesfakta](#), 2024

Utbildning

I EÅV stadsdelsområde finns det totalt 17 kommunala skolor varav sju är F-9 skolor, åtta F-6 skolor samt två kommunala gymnasieskolor. I stadsdelsområdet finns även åtta fristående skolor varav tre av dessa är gymnasieskolor.

Av de elever i årskurserna F-9 som bor i EÅV går 80,7 procent i skolor i kommunal regi, 19,1 procent går i fristående skolors regi samt 0,2 % i statlig regi. 13,2 procent av de elever som valt att gå i en kommunal skola har valt en skola utanför EÅV.

Antalet nyanlända till staden fortsätter att minska, fram till september 2024 har staden tagit emot 456 nyanlända elever varav 67 har fått sin skolplacering i EÅV. Motsvarande siffra 2023 var 87 placerade elever. Bäckahagens skola är den skola som tagit emot flest, följt av Rågsveds grundskola och Bandhagens skola.

Majoriteten av EÅVs befolkning mellan 25 och 65 år har eftergymnasial utbildning (56,7 procent).⁹ Cirka en tredjedel har gymnasial utbildning (31,1 procent) och en mindre del har grundskola som högsta utbildningsnivå (8,6 procent). Andelen med

⁸ Stockholms Stad, [Områdesfakta](#), 2024

⁹ Stockholms stad, [Områdesfakta](#), 2024

eftergymnasial utbildning som högsta utbildningsnivå har ökat med 1,4 procent från 2021 till 2022.

Beskrivning av lokalpolisområdena

Geografiskt ansvarsområde

Lokalpolisområde Globen ansvarar för stadsdelarna inom Enskede och Årsta i stadsdelens norra område och lokalpolisområde Farsta ansvarar för stadsdelarna i Vantör som ligger i den södra delen av stadsdelsområdet. *Karta 3* visar EÅVs stadsdelsområde uppdelat i lokalpolisområden.

Karta 2. Kartbild över gränsdragningarna mellan lokalpolisområde Globen och Farsta. Källa: Poliskarta Web, 2023

Medborgarlöften

De medborgarlöften som tagits fram i lokalpolisområde Farsta och Globen har processats fram medarbetardrivet och har sin grund i den lokala lägesbilden. Även om medborgarlöftena är ensidigt beslutade är andra aktörer, i synnerhet stadsdelsförvaltningen, involverade i vad som lovas.

Lokalpolisområde Farsta/Vantör

Helgsamverkan

Farstapolisen ska öka tryggheten och minska risken för våld i offentlig miljö i lokalpolisområde Farsta/Vantör. Detta genom närvaro, synlighet och samverkan med externa lokala aktörer. Särskilt fokus ska läggas på platser och tider där det genom aktuell gemensam lägesbild är känt att många våldsbrott förekommer. En avsatt personalresurs kommer under fredag- och lördagskvällar vara tillgängliga för helgsamverkan under minst 40 av årets helger. I samband med helgsamverkan kommer lokala samverkansmöten med externa aktörer hållas i Farsta och Vantör. Detta i syfte att stärka den kollektiva förmågan och öka antalet kapabla väktare från flera verksamheter i det offentliga rummet.

Medborgarens trygghet i fokus

Farstapolisen ska genom trygghetsinventering och platssamverkan öka tryggheten och den kollektiva förmågan på minst två platser per år inom lokalpolisområdet. Detta med medborgarens upplevda trygghet i fokus.

Om det genom iakttagelser eller uppgifter från medborgare identifierats en negativ utveckling vad gäller tryggheten på en plats i lokalpolisområdet ska detta mötas med en trygghetsinventering och/eller platssamverkan på aktuell plats.

Vi lovar att vara en engagerad och aktiv part när trygghetsinventering och/eller platssamverkan är påkallat. Genom dialog och lyhördhet sätter vi medborgarens åsikter i fokus. Detta i samverkan med andra samverkansaktörer. De lokala medborgarnas åsikter kommer därigenom att få en central roll i de åtgärder som sedan vidtas i syfte att öka tryggheten.

Lokalpolisområde Globen

Syftet med Lokalpolisområde Globens medborgarlöfte är att synliggöra för medborgare inom lokalpolisområdet att vi prioriterar medborgarnas trygghet och det brottspreventiva arbetet.

Situationen idag

Lokalpolisområde (LPO) Globen omfattar stadsdelsområdena; Enskede-Årsta, Skarpnäck och Älvsjö. Lokalpolisområdet tar löpande fram lägesbilder som ligger till grund för hur vi fördelar våra resurser. Lägesbilderna bygger bland annat på statistiska uppgifter och dialoger med medborgare. En av de frågor som upprepat belyses av medborgarna är trygghet under kvällar och nätter.

Stadsdelsområdena har till viss del olika utmaningar och medborgarlöftena kan komma att skilja sig åt. Detta medborgarlöfte riktar sig till medborgare i Enskede-Årsta.

Insatser för att öka tryggheten

LPO Globen ska verka för att öka tryggheten och minska risken för våld och kriminalitet i offentlig miljö. Vi ska ha hög närvaro och synlighet i vårt lokalpolisområde. Särskilt fokus ska läggas på de platser och under de tider där det genom aktuell lägesbild är känt att många våldsbrott förekommer och/eller där det har framkommit att det råder en hög otrygghet, exempelvis Arenaområdet/Slakthusområdet. LPO Globen kommer därmed avsätta resurs under minst 40 av årets 52 helger för en särskild helginsats, i syfte att öka den polisiära närvaron. Helginsatsen har också i uppdrag att samverka med andra trygghetsskapande aktörer. Naturliga samverkanspartners kan exempelvis vara fältassistenter, mobila ordningsvakter och polisens volontärer.

Samverkan Östberga

Östberga är inte längre klassat som ett utsatt område och LPO Globen tillsammans med Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning vill säkerställa att utvecklingen i området är fortsatt positiv. Stadsdelsförvaltningen initierade 2017 forumet Samverkan Östberga i syfte att stadsdelen skulle vara en attraktiv och trygg plats att bo och verka i. LPO Globen kommer alltid ha som målsättning att vara en aktiv och engagerad samverkanspartner.

Trygghetsvandringar

För att följa upp tryggheten inom Enskede-Årsta sett till den situationella brottspreventionen lovar vi att vara en engagerad och aktiv part i de trygghetsvandringar som görs tillsammans med stadsdelsförvaltningen.

Beskrivning av brottsligheten

Generellt bör statistik över anmälda brott analyseras och tolkas med försiktighet. Som exempel kan nämnas att förändringar i anmälningsbenägenhet eller polisens personalresurs kan påverka antalet anmälda brott utan att den faktiska brottsligheten behöver förändras. Andra faktorer som påverkar är demografisk förändring.¹⁰ Inhämtad statistik vad gäller anmälda brott, känsla av trygghet med mera är däremot en förutsättning i ledet av att få en övergripande bild över stadsdelar som EÅV råder över. Följande statistik är hämtad från Polismyndighetens databas STATUS,

¹⁰ Brottsförebyggande rådet, [Kriminalstatistiken belyser hanteringen av brott](#), 2018

Fältassistenternas egenrapporterade statistik, Stockholmsenkäten (2024), EÅVs verksamhetsberättelser samt medarbetardialoger.

Livskvalitetsbrott

Livskvalitetsbrott kännetecknas som brott och ordningsstörningar vilka påverkar medborgarnas upplevelse av trygghet samt har en negativ inverkan på samhället i stort.¹¹ Det handlar bland annat om brott och ordningsstörningar såsom fordonsbrott, olaga hot, stöld, inbrott, ofredande, skadegörelse och narkotikabrottslighet. Rådande våldsvåg som idag är en nationell angelägenhet påverkar också medborgarnas livskvalitet.

I EÅV har livskvalitetsbrott såsom personrån och väskryckning, olaga hot (målsägare under 18 år) och skadegörelse blygsamt minskat i år jämfört med tidigare mätningar vad gäller statistiken för anmälda brott. Inbrott, sexuellt ofredande samt narkotikabrott är brottsrubriceringar där antal anmälda brott ökat, denna ökning behöver dock förstås som mindre omfattande. Statistiken för anmälda narkotikabrott sticker ut i stadsdelen Rågsved och Johanneshov som platser med ett högt antal anmälda brott, se vidare under *Otrygga brottsutsatta platser*.

Brottslighet kopplat till de övergripande prioriterade samverkansområdena

Unga i riskzon för destruktivt beteende

För att bilda sig en uppfattning om lägesbilden avseende unga i riskzon för destruktivt beteende används det självrapporterade resultatet från Stockholmsenkäten 2024.

Undersökningen genomförs vartannat år i syfte att kartlägga drogvvanor, kriminalitet, skolk, mobbning samt risk- och skyddsfaktorer bland elever i årskurs (åk) 9 och år 2 på gymnasiet.¹² För att lägesbilden skall generera ett värde till orsaksanalyser av problembilder är det nödvändigt att belysa dessa delar då ohälsa, droganvändning, våld, kriminalitet och utanförskap är samhällsproblem som i stor utsträckning kan förklaras av samma bakomliggande faktorer, eller risk- och skyddsfaktorer.¹³

Fritid och utanförskap

De flesta av eleverna i årskurserna F till 3 är inskrivna i skolbarnomsorgen. I Enskede Årsta ligger inskrivningsgraden mellan 96 procent och 99 procent, i Vantör är motsvarande siffror mellan 87 procent till 94 procent. För elever i årskurs 4 till 6 finns fritidsklubb där inskrivningsgraden är lägre, främst beroende på att färre elever i åk 5

¹¹ Region Stockholm, Trygghetskommissionen, [Livskvalitetsbrott](#), 2021

¹² Stockholms stad, [Stockholmsenkäten](#), Undersökning om ungdomars levnadsvanor, 2024

¹³ Länsstyrelsen, [Preventionspaketet](#), 2023

och 6 väljer bort fritidsklubben. I Enskede Årsta ligger inskrivningsgraden mellan 49 procent till 64 procent, i Vantör är motsvarande siffror 31 procent till 48 procent. Då en meningsfull fritid är viktigt ur flera aspekter har stadsdelsförvaltningen och utbildningsförvaltningen ett gemensamt projekt, Meningsfull fritid, kopplat till Vantör.

Fritiden har stor betydelse i unga människors liv.¹⁴ En aktiv fritid kan bidra till en positiv hälsoutveckling. Delaktighet och betydelsefulla relationer till vuxna utanför familjen kan också verka skyddande under uppväxtåren. Fritidsaktiviteter kan även vara positiva för barn och ungas identitetsutveckling, självkänsla, social kompetens och problemlösningsförmåga. Beroende på hur fritidsaktiviteter utformas och vilka relationer som skapas kan dock fritiden utgöra såväl en risk som ett skydd under uppväxten.

I Stockholmsenkäten mäts prosocialt index (värde 0-100) sett till egen och kompisars positiva fritid, träning och skola. Högre värden representerar ett mer positivt resultat. För samtliga svarsgrupper ses ett relativt stabilt resultat över tid.

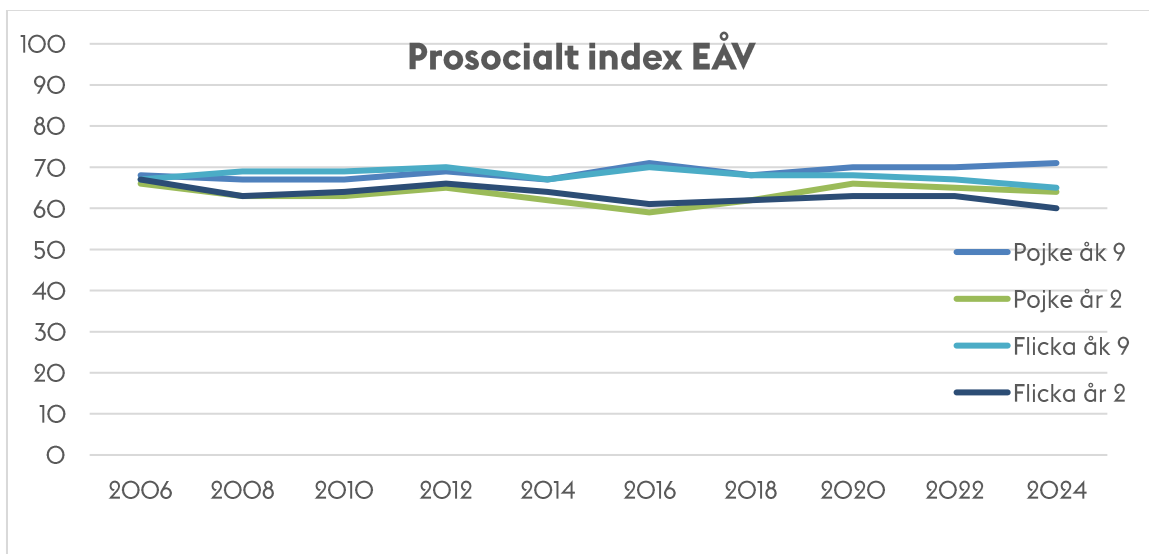

Diagram 2. Index baserat på frågorna 71, 88a, 88c och 88f. Index mellan 0 och 100 där 0 är lägsta och 100 motsvarar högsta tänkbara värde. Källa: Stockholmsenkäten 2024

Att ha en meningsfull fritid är något som lyfts i stadens budget för 2025 och satsningar på att sänka eller ta bort avgifter ska genomföras. Det står bland annat att ”barn och unga ska ha tillgång till meningsfulla fritidssysselsättningar oavsett kön, socioekonomiska förutsättningar, funktionsnedsättning eller var i staden de bor”.

¹⁴ Stockholm stad, [Jämlig fritid, bättre framtid: Om unga stockholmares fritidsvillkor](#), u.å

Gällande frågan om deltagande i någon ledarledd fritidsaktivitet ses andelen pojkar i åk 9 som uppger att de deltar ofta öka medan andelen som svarar ”*aldrig*” minskar något sedan föregående mättillfälle, vilket är positivt. För jämnåriga flickor ses motsatsen, där andelen som deltar i ledarledda aktiviteter har minskat samtidigt som andelen som uppger att de aldrig deltar har ökat. För gymnasieungdomar både pojkar och flickor är andelen som uppger att de ofta deltar i ledarledda aktiviteter något högre än mätningen 2022 men samtidigt ökar också andelen som svarar att de aldrig deltar. För gymnasieflickor är det t.ex. en högre andel som uppger att de aldrig deltar i ledarledda fritidsaktiviteter (46 procent) än andelen som svarar ofta (30 procent).

På frågan om hur många vänner man har som är med i någon förening speglar detta ganska väl ovan fråga om deltagande på ledarledda aktiviteter. Pojkar i åk 9 uppger att ungefär hälften av deras vänner är med i en förening medan flickorna i större utsträckning anger svarsalternativen ”*ungefär hälften*” eller ”*någon enstaka*”. På gymnasienivå är andelen som svarat ”*någon enstaka gång*” störst och det gäller både pojkar och flickor.

Pojkar är generellt sett mer fysiskt aktiva än jämnåriga flickor, och ägnar genomgående mer tid åt pulshöjande fysiska aktiviteter¹⁵. När det kommer till frågor om fysisk aktivitet, närmare frågan ”*hur många av dina vänner motionerar regelbundet?*” så svarar elever i årskurs 9 att de flesta av deras kompisar är fysiskt aktiva. Andelen för pojkarna är 58 procent och för flickorna är andelen 48 procent. Även på gymnasiet kan urskiljas att pojkar i högre utsträckning anger att deras kompisar tränar regelbundet (57 procent) jämfört med andelen flickor (38 procent). För flickorna på gymnasiet syns dock en ökning sedan föregående mätning 2022 som då låg på 35 procent. Att hälsa och träning är viktigt för unga har vi sett stadig utveckling på i flera år. Den utvecklingen fortsätter alltså hos både hos tjejer och killar. Många strävar efter en medveten och hälsosam livsstil, och det faktum att ”*träningssamfund*” är en av de vanligaste identiteterna bland unga idag bekräftar det¹⁶.

Den sista frågan som ryms inom det prosociala indexet är ”*hur många av dina kompisar är duktiga i skolan?*”. För både pojkar och flickor i årskurs 9 syns en nedåtgående trend gällande svarsalternativet ”*de flesta*”. Sedan 2020 har andelen som anger det svarsalternativet stadigt haft en nedgång. Detta går lite emot intresse och identitet för Generation Z. En generation definieras av en grupp individer som växer upp under ungefär samma tidsålder, och därför generellt formas efter samma kulturella och sociala

¹⁵ Folkhälsomyndigheten, [Barns och ungas rörelsevanor – mer rörelsefrämjande samhällen behövs](#), 2024

¹⁶ Ungdomsbarometern, [Unga och idrott 2023. En rapport av ungdomsbarometern för Riksidrottsförbundet](#), 2023

omständigheter. Sedan efterkrigstiden brukar vi tala om fyra distinkta generationer, varav Generation Z är vad vi kallar dagens ungdomsgeneration. Allt fler unga idag vill uppfattas som smarta, självständiga, duktiga i skolan, lugna/trygga, snarare än konstnärliga eller äventyrliga. Kanske är det inte så konstigt att en generation uppvuxen i en orolig omvärld präglas av trygghet och seriositet även i hur de själva vill uppfattas. De vet att de själva behöver ta stort ansvar för sin egen framtid och vill visa att de gör det. En annan förklaring kan förstås vara den medvetenhetsnorm som följer av en otroligt informationsintensiv tillvaro som inte minst det digitala bidrar med¹⁷.

Skolresultat

Resultaten för de kommunala skolorna i åk 9 varierar i stadsdelen. Två av stadsdelens sju högstadieskolor har andel behöriga elever i årskurs 9 till gymnasiet som ligger över stadsgenomsnittet men stadsdelen har samtidigt ett par skolor i Vantör vars andel behöriga elever i åk 9 ligger bland de lägsta i staden. Sammantaget alla högstadieskolor i EÅV ser vi ett förbättrat resultat avseende behörighet till yrkesprogram på gymnasiet samt godkänt betyg i alla ämnen jämfört med 2023, se tabell 1.

Meritvärde			Behörighet			Alla E		
2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
232,4	232,1	231,3	88,4	85,8	86,4	80,9	75,7	78,4

Tabell 1. Resultat årskurs 9, exkl nyanlända, åren 2022-2024 för kommunala skolor i Enskede Årsta Vantör.

Gällande de kommunala skolorna i årskurs 6 är resultaten än mer varierade i stadsdelens olika områden jämfört med årskurs 9. Fyra av stadsdelens 15 skolor har resultat som ligger över stadsgenomsnittet, medan tre av skolorna i Vantör har resultat som är bland de lägsta i staden. Sammantaget alla kommunala skolor årskurs 6 i EÅV har resultaten sjunkit avseende behörighet till gymnasiet och meritvärde, andelen elever som når godkänt i alla ämnen har ökat något jämfört med 2023, se tabell 2.

Meritvärde			Behörighet			Alla E		
2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
219,8	229,0	225,5	82,2	85,5	85,3	73,8	74,5	75,4

Tabell 2. Resultat årskurs 6, exkl nyanlända, åren 2022-2024 för kommunala skolor i Enskede Årsta Vantör.

Ett lågt socioekonomiskt index på en skola innebär att skolan generellt sett har gynnsamma förutsättningar för ett bra resultat och ett högt index signalerar att skolan har mer ogynnsamma förutsättningar. Ett index på 100 är genomsnittet för Stockholms stad. I indexet ingår om eleven invandrat till Sverige och i så fall invandringsår,

¹⁷ ibid

vårdnadshavarnas utbildningsnivå, om vårdnadshavare uppbär ekonomiskt bistånd, och boende- och familjesituation (i vilken utsträckning eleven bor med vårdnadshavare), samt de två strukturella variablerna vilket område eleven bor i och var skolan är belägen. Indexet är beräknat utifrån en statistisk modell med variabler som påverkar elevers skolprestationer. Skolor i kvartil 1 har den mest gynnsamma socioekonomiska bakgrunden för goda kunskapsresultat och skolor i kvartil 4 den mest ogynnsamma. EÅV är en stadsdel där det socioekonomiska indexet varierar mycket mellan de kommunala skolorna.

Skolenhet	Socioekonomiskt index 2024	Kvartil
Bandhagens skola	180	4
Bäckahagens skola	230	4
Enskede skola	34	2
Enskedefältets skola	95	3
Hagsätraskolan	263	4
Hammarbyskolan södra	115	3
Lindeskolan	88	3
Ormkärrsskolan	175	4
Rågsveds grundskola	324	4
Skanskvarnsskolan	92	3
Snösätraskolan	274	4
Sturebyskolan	33	1
Årstaskolan	45	2
Örbyskolan	89	3
Östbergaskolan	281	4

Tabell 3. Socioekonomiskt index per skola i Enskede Årsta Vantör

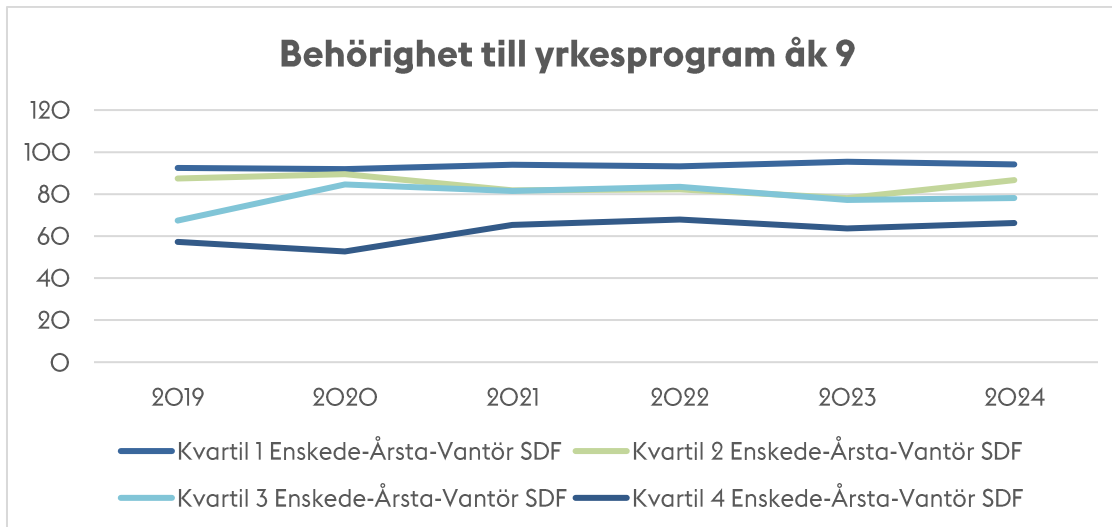

Diagram 3. Andel behöriga till yrkesprogram (%), årskurs 9, 2019 – 2024 efter skolornas socioekonomiska index, kvartilsuppdelat (ovägt medelvärde).

Frånvaro

Utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningen samverkar i det gemensamma projektet skolsociala stödteam, SST, som riktar sig till elever med problematisk skolfrånvaro i årskurserna 4-9.

I stadsdelen finns två RSU-grupper, regional särskild undervisningsgrupp, som riktar sig till elever årskurs 4 till 9 med skolnärvaroproblematik. En grupp i Enskede Årsta samt en grupp i Vantör. Deltagande skolor kan se en positiv utveckling på individnivå då insatsen ökar skolnärmande för de elever som erbjudits insatsen.

Psykisk ohälsa

Att den psykiska ohälsan bland ungdomar har ökat är tydligt, inte minst bland flickor som visar på en ökning över tid. Detta överensstämmer med andra undersökningar som visar att psykisk ohälsa ökar i Sverige. Andelen som får vård för psykisk ohälsa i Stockholm har ökat, huvudsakligen bland unga vuxna (16–24 år).¹⁸

Primärvårdskontakter för ångestillstånd är över fyra gånger så vanligt hos tonårstjejer jämfört med tonårskillar och mer än dubbelt så vanligt hos unga kvinnor jämfört med unga män. Ångestillstånd innefattar många olika diagnoser som specifika fobier, panikångest, social ångest och ospecificerat ångestillstånd. Primärvårdskontakt med diagnosen ospecificerat ångestillstånd har hos tonårstjejer blivit tio gånger vanligare år 2022 jämfört med år 2014. En ökning från 0,2 procent 2014 till 2,0 procent år 2022.¹⁹

¹⁸ Åhlén, J. m fl., 2022. [Psykisk ohälsa i Stockholms län – nuläge och förslag](#). Rapport 2022:13

¹⁹ Folkhälsomyndigheten, [Allt fler unga får vård för ångest](#), 2024

Den psykiska ohälsan bland elever i åk 9 och år 2 på gymnasiet i EÅV följer samma utveckling som staden i stort. Det årets resultat visar att den negativa trenden gällande att fler flickor uppger en högre grad av ohälsa tycks ha brutits. Trots det positiva trendbrottet rapporterar flickor i högre utsträckning än pojkar att de mår dåligt. Könsskillnaderna är betydligt tydligare än på övriga områden. Flera faktorer kan vara bidragande orsaker till psykisk ohälsa hos flickor, till exempel höga krav på sig själv, att prestera väl i skolan och att klara av steget in i vuxenlivet.²⁰ Många flickor är oroliga över sina chanser på en arbetsmarknad som upplevs ha stora krav på utbildning och kompetens. I en europeisk studie konstateras att psykisk ohälsa är den vanligaste orsaken till att unga står utanför arbetsmarknaden och att 60 procent av alla ansökningar om aktivitetsersättning var relaterade till dålig psykisk hälsa.²¹

När det gäller graden av god psykisk hälsa (index för flera frågor kring psykosomatiska besvär*) får elevernas svar på samtliga frågor ett indexvärde som motsvarar deras hälsa. Poängen sätts från 0-100 och ju högre indexvärdet är desto bättre mår eleven. Med hjälp av detta index går det framför allt att konstatera stora könsskillnader i hälsa: flickor i grundskola har indexvärde 44, flickor på gymnasiet har indexvärde 44, pojkar i grundskola har indexvärde 61 och pojkar på gymnasiet har indexvärde 62. Det positiva trendbrottet i Stockholmsenkäten 2024 visar iallafall att en lägre andel flickor, jämfört med mätningen 2022, uppger problem kopplat till psykosomatisk hälsa så som huvudvärk, dålig aptit och sömn. Pojkar i grundskolan har däremot sänkt sitt index sedan föregående mätning från ett indexvärde på 64 till 61 vilket betyder att något fler pojkar i årskurs 9 har somatiska besvär. Båda kön och årskurser har lägre indexvärden än stadens snitt.

Ett annat mått för att mäta psykisk ohälsa i Stockholmsenkäten är frågan om eleven känner sig ledsen och deppig utan att veta varför. År 2020 var andel flickor i årskurs 9 som uppgav att de var ledsna eller deppiga utan att veta varför 45 procent att jämföra med 41 procent 2024. Det är positivt att färre flickor uppger att de känner sig ledsna eller deppiga även om andelen fortfarande är på höga nivåer. Jämnåriga pojkar i årskurs 9 låg på 14 procent år 2020, 18 procent 2022 och 20 procent 2024. Resultatet visar att pojkar uppvisar en negativ trend att i allt högre utsträckning uppge att de känner sig

²⁰ Folkhälsomyndigheten, [Faktorer som påverkar den psykiska hälsan hos barn och unga](#), 2024.

²¹ Socialstyrelsen, Kartläggning av samsjuklighet i form av psykisk ohälsa och beroendeproblematik, 2019

* "Hur ofta har du haft huvudvärk detta läsår", "Hur ofta har du dålig aptit", "Hur ofta under detta läsår har du haft nervös mage", "Hur ofta har du under detta läsår haft svårt att somna", "Hur ofta har det hänt under detta läsår att du sovit oroligt och vaknat under natten"

ledsna och deppiga ofta eller väldigt ofta. Fortfarande är flickor överrepresenterade med cirka 20 procentenheter. På gymnasienivå återses könsskillnaderna än tydligare, där andelen flickor som uppger att de ofta eller väldigt ofta är ledsna och deppiga är 42 procent. Jämnåriga pojkar ligger på samma nivå som staden och andelen pojkar är endast 9 procent. När man tittar på orosanmälningar om psykisk ohälsa som lett till utredning i EÅV ligger stadsdelsområdet förhållandevis högt jämfört med resten av staden.

Tabell 3:7a Antal anmälningar som lett till utredning utifrån egna svårigheter hos barnet, uppdelat på stadsdelsnämnd och anmälningsorsak 2023.

Stadsdelsnämnd	Egna svårigheter hos barnet					
	Skolsociala problem	Beteendeproblem	Förseelse/ annan brottslighet	Alkohol-/narkotikamissbruk	Psykisk ohälsa	Övrigt*
Järva	182	352	171	223	168	154
Hässelby-Vällingby	138	211	81	108	126	38
Bromma	119	158	71	92	161	32
Kungsholmen	42	59	43	65	51	15
Norra Innerstaden	122	148	80	176	204	27
Södermalm	108	155	88	112	111	35
Enskede-Årsta-Vantör	187	546	249	263	222	69
Skarpnäck	54	103	60	79	66	22
Farsta	174	379	224	214	134	31
Hägersten-Älvsjö	216	441	207	209	258	90
Skärholmen	186	264	109	75	77	34

Källa: Sociala system.

*Övrigt avser misstanke om annat missbruk eller annat skäl.

Tabell 4. Källa: Socialtjänstrapport 2023, 3. Barn och unga

Alkohol

Stockholmsenkäten visar att andelen pojkar (åk 9) i EÅV som uppger att de inte druckit alkohol ligger på 72 procent vilket är något högre än staden som ligger på 70 procent. Flickor ligger generellt lite lägre gällande andel som uppger att de inte druckit alkohol vilket är en könsskillnad som ser ut att öka något de senaste två mätillfällena. Andelen flickor som inte druckit alkohol i EÅV är 54 procent och för staden är andelen 56 procent. Flickor i årskurs 9 storkonsumerar alkohol i högre utsträckning än jämnåriga pojkar och ligger relativt högt jämfört med andra stadsdelar. Även på gymnasienivå kan man utläsa att flickor har druckit alkohol i större utsträckning jämfört med jämnåriga pojkar. Däremot så storkonsumerar pojkar på gymnasienivå mer än jämnåriga flickor.

Om man tittar på den vuxna befolkningens riskabla alkoholvanor hamnar stadsdelen relativt högt upp på skalan. Andelen vuxna med ett riskbruk i stadsdelsområdet är 19,7 procent att jämföra med Stockholms län på 15,8 procent. När man delar upp befolkningen i stadsdelsområdet efter kön så ser man att det framförallt är män som

Diarienummer:

Lokalpolisområde Farsta och Globen: A706.542/2024
 Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning: EÅV 2023/976
 Utbildningsförvaltning: UTBF 2023/6803

Sid 20 av 52

driver på den höga placeringen där 23 procent av männen i EÅV har riskabla alkoholvanor att jämföra med kvinnor där andelen är 16,7 procent.²²

Narkotika

Färre elever i åk 9, både pojkar och flickor, använder narkotika det visar Stockholmsenkätens resultat för 2024. Detsamma kan ses för flickor år 2 på gymnasiet, däremot kan man se en negativ trend för jämnåriga pojkar som de senaste tre mättillfällena ökat i andel som provat narkotika och rör sig i motsatt riktning jämfört med gymnasiepojkar i staden. Andel som provat narkotika i åk 9 är 11 procent flickor och 12 procent pojkar. På gymnasienivå är andelen flickor som provat narkotika 21 procent medan andelen för pojkar är 28 procent.

Den narkotika som ungdomar prövar utgörs, överlägset, av cannabis och det vanligaste sättet för att ha provat narkotika är att ha blivit bjuden av en kompis. Andelen i åk 9 som köpt narkotika via sociala medier är 16 procent av pojkarna och 22 procent av flickorna. På gymnasiet uppger 18 procent av pojkarna och 20 procent av flickorna att de köpt narkotika via sociala medier, exempelvis Instagram och Snapchat.

Tobak och nikotinprodukter

Andelen pojkar och flickor i EÅV som använder snus eller cigaretter ökar vilket framgår av Stockholmsenkäten 2024. Ökningen kan ses för både pojkar och flickor i bägge årskurser. Den negativa utvecklingen kan ses från mättillfället 2020 för flickor och därför går det att prata om en negativ trend. Ökningen kan härledas till ett ökat bruk av vitt snus och e-cigaretter så kallade vapes. I årskurs 9 uppger 18 procent av flickorna att de röker e-cigaretter och 12 procent av pojkarna. När det gäller vitt snus så har andelarna som brukar snuset ökat hos samtliga sedan mättillfället 2022. I gymnasiet använder 23 procent av flickorna vitt snus och 29 procent av pojkarna. Att så många flickor använder snus är helt och hållet beroende på att det vita snuset har införts på marknaden. Det framgår vid jämförelse från tidigare resultat från Stockholmsenkäten då andelen som uppgav att de snusade traditionellt tobakssnus låg på 0-2 procent för flickor. När det gäller rökning av cigaretter så fortsätter den nedåtgående trenden för alla utom pojkar i årskurs 2 på gymnasiet som visar på en svag uppgång sedan föregående mättillfälle.

Spel om pengar

I Stockholmsenkätens resultat för 2024 så framgår det tydliga könsskillnader där andelen pojkar i större utsträckning uppger att de har spelat om pengar. Samtidigt går det att se en uppgång av andelen som säger att de spelat om pengar det senaste året för

²² Region Stockholms folkhälsoenkät, 2021

samtliga utom för flickor i gymnasiet. I årskurs 9 svarar 28 procent av pojkarna att de spelat om pengar och endast 9 procent av flickorna. På gymnasiet uppger 35 procent av pojkarna och 4 procent av flickorna att de spelat om pengar. Av de pojkar som uppger att de spelat om pengar har 14 procent satsat 400 kronor den senaste månaden. Däremot uppger flickor i högre utsträckning att de haft problem av sitt spelande som exempelvis irriterade om de inte kunnat spela eller ljugit om hur mycket de spelat.

Kriminalitet

I Stockholmsenkätens resultat syns en positiv utveckling gällande pojkars kriminalitet och brottsutsatthet, med tydligt minskande andelar över tid. Pojkars brottslighet är fortfarande högre än flickors, men har från att tidigare ligga på betydligt högre nivå, i senare mätningar minskat till att ligga strax ovan flickors genomsnittliga brottslighet. Flickor i bägge årskurser utmärker sig i en av Stockholmsenkätens frågor där de i högre grad uppger att de tagit pengar hemma som inte varit deras. Flickor i gymnasiet svarar också att de i högre grad än jämnåriga pojkar använder falsk legg. Mindre allvarliga brott som klotter och snatteri, är det överlägset vanligaste brott som begås av pojkar. Även bland flickor är det tydligt vanligaste begångna brottet att snatta.

Sammanfattningsvis har såväl pojkar i årskurs 9 som i årskurs 2 på gymnasiet den lägsta uppmätta andelen sedan periodens start år 2006 när det kommer till eget bruk av våld, hot och vapen. Flickor har inte lika stor skillnad över tid som pojkar, även om flickorna i årets resultat visar den högsta andelen som inte burit vapen och för gymnasieflickor även den lägsta uppmätta andel som använt hot eller våld.

Under 2023 inkom 6 128 stycken orosanmälningar (1 711 flickor och 2 065 pojkar) till socialtjänsten avseende barn och unga, där 1 210 utredningar inleddes i ärenden som inte omfattats av en redan pågående utredning. 3 776 utredningar har hanterats inom ramen en ny eller pågående utredning och 795 anmälningar har lett till utredning utifrån de egna svårigheterna kategoriserade som beteendeproblem (546 stycken) och förseelse/annan brottslighet (249 stycken). I medarbetardialog framkommer att EÅV har haft många placeringar med stora vårdbehov bland annat utifrån kriminalitet, missbruk och omsorgsbrister. Det förmedlas att kriminalitetsfrågan, som är relaterad till gängtillhörighet, har försvårat för EÅV att hitta vårdgivare inom ramavtal. Det har lett till att EÅV har behövt vända sig till flertalet orter i Sverige för att undvika kopplingar mellan individer gällande placeringar på SiS och HVB.

Otrygga brottsutsatta platser

Som nämnt tidigare är ett utsatt område ett geografiskt avgränsat område som karaktäriseras av en låg socioekonomisk status där de kriminella har en inverkan på lokalsamhället. I de utsatta områdena förekommer ofta narkotikahandel vilket går att

Diarienummer:

Lokalpolisområde Farsta och Globen: A706.542/2024
Enske-de-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning: EÅV 2023/976
Utbildningsförvaltning: UTBF 2023/6803

Sid 22 av 52

koppla till platser som benämns som öppna drogsener. Definitionen av en öppen drogsener är en geografisk, bestående plats där bruk och försäljning av narkotika sker offentligt och uppfattas som problematisk av myndigheter eller allmänheten.²³ Det är allmänt känt att narkotika hanteras öppet på ett flertal platser i landet. Dessa platser spelar inte enbart en central roll som brottsplats för narkotikabrott. En öppen drogsener bidrar även till att unga personer riskerar att etablera ett missbruk av narkotika och en kriminell livsstil. Platserna genererar även otrygghet för allmänheten bland annat på grund av våldsbrottsligheten i områdena. En plats kan vara en öppen drogsener utan att vara belägen i ett utsatt område. Stadsdelarna Johanneshov i lokalpolisområde Globen och Högdalen, Bandhagen, Rågsved och Hagsätra i lokalpolisområde Farsta har tillsammans fyra platser som är klassificerade som öppna drogsener utifrån Polisregion Stockholms kriterier (se karta 3 och karta 4).

Jämfört med föregående år har en öppen drogsener arbetats bort ur stadsdelsområdet, i Gamla Enskede (Dalen). Inom lokalpolisområde Globen har den kvarvarande öppna drogseneren i Gullmarsplan inte förändrat sig geografiskt. Narkotikabrotten i området kring Gullmarsplan har ökat något under det senaste mätåret där flest brott rapporteras under mars, juni och augusti.²⁴ Narkotikabrott rapporteras vanligtvis på tisdagar och lördagar eftermiddagar och kvällar, där en procent är överlåtelse. Gullmarsplan står för cirka åtta procent av alla narkotikabrott i lokalpolisområde Globen. Se mer ingående beskrivning av Gullmarsplan under avsnittet *Johanneshov*.

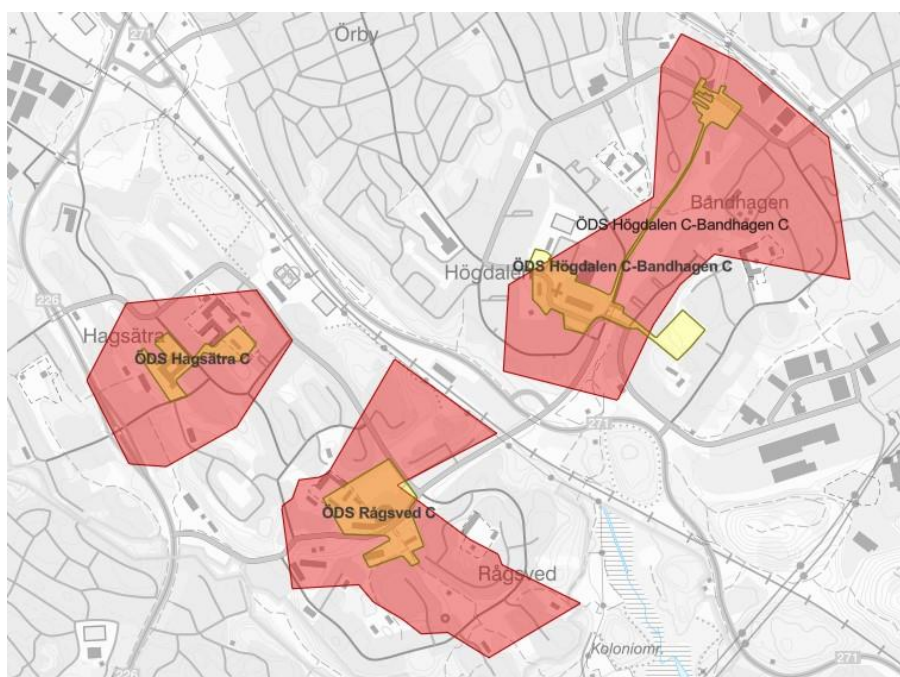

Karta 3. Kartbild över öppna drogsener i Enskede-Årsta tillhörande lokalpolisområde Globen och deras förändring från 2023 till 2024. Källa: [Kartor över ÖDS](#). Samverkan stockholmregionen

²³ Länsstyrelsen, *METODER för lokal samverkan kring arbetet med öppna drogsener*, 2023

²⁴ Baserat på data från 2024, Aitoff Öppna drogsener

I Vantör, tillhörande Lokalpolisområde Farsta finns tre öppna drogsener, Högdalen/Bandhagen, Rågsved och Hagsätra, se *Karta 5*. Sammantaget har alla tre geografiska områden minskat under den senaste mätperioden. I Rågsveds öppna drogsener har betydligt färre narkotikabrott rapporterats under den senaste mätperioden. Däremot har de rapporterade narkotikabrotten ökat i de övriga två öppna drogsenerna. Att rapporterade narkotikabrott minskat i Rågsved kan bero på de åtgärder som vidtagits i platssamverkan samt de utfärdade vistelseförbuden som trädde i kraft första kvartalet. Polisiär resurs har därmed kunnat lägga mer fokus mot de öppna drogsenerna i Hagsätra och Högdalen/Bandhagen.

Karta 4. Kartbild över öppna drogsener i Vantör tillhörande lokalpolisområde Farsta och deras förändring från 2023 till 2024. Källa: [Kartor över ÖDS](#). Samverkan stockholmregionen

I nedan diagram presenteras narkotikabrottslighet i de stadsdelar som har öppna drogsener i EÅV. I den regionala trygghetsundersökningen ställs frågan ”*Upplever du att det finns problem med bostäder som är tillhåll för narkotikamissbrukare i ditt bostadsområde eller i anknytning till detta?*”. Där positionerar sig stadsdelarna med en öppen drogsener högst, likväl i svaren gällande frågorna om upplevelsen av narkotikamissbrukare på offentliga platser samt narkotikahandel som sker öppet på gata eller torg.

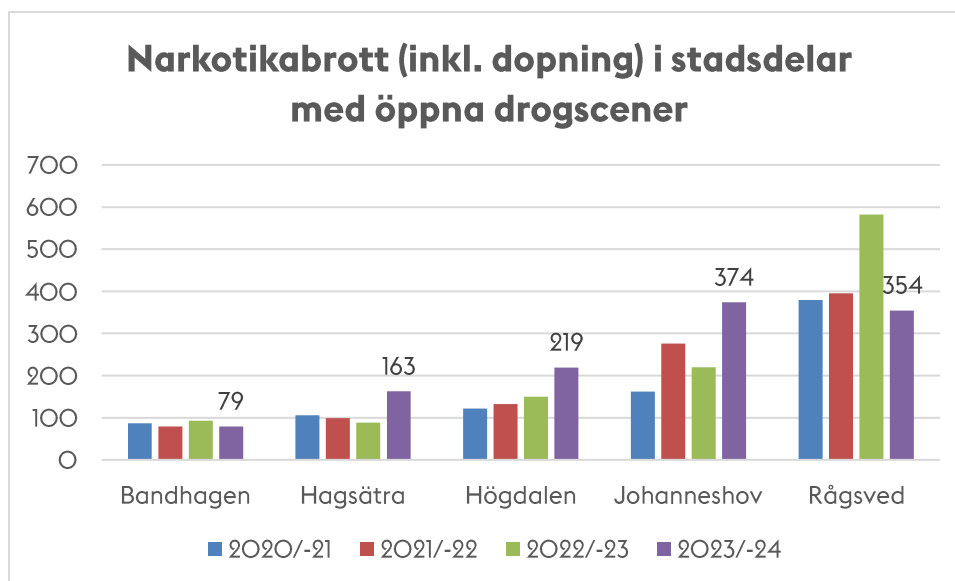

Diagram 4. Narkotikabrottslighet (inkl. dopning) under perioden 2020-2024 i stadsdelarna som har en öppen drogsccen. Källa: STATUS

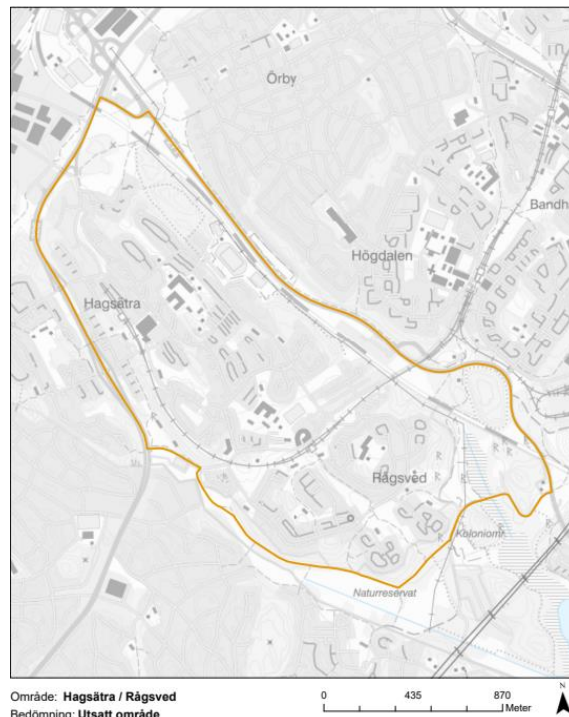
Öppna drogsccener är självförklarande nog avhängiga myndigheters lägesbild av narkotikaproblematiken i området. Narkotikabrott är spanings- och ingripandebrott. Det innebär att kriminalstatistikens uppgifter om antalet anmälda brott, i första hand, är ett resultat av myndigheternas insatser och hur många brott som uppdagas genom kontroller, underrättelse- och spaningsinsatser.²⁵ Statistiken kan därmed bli komplicerad att analysera då det säger mer om var polisen har möjlighet att fördela sina resurser. Kartläggningen av öppna drogsccener som görs av polisen i samverkan med EÅV innehåller därför ca 90 variabler per öppen drogsccen innefattande bland annat storlek, område, brottslighet, substanser, klientel, arbetsmetoder på platsen etcetera.²⁶

Hagsätra-Rågsved

Hagsätra-Rågsved är det område i EÅV som av Polisen bedömts vara ett utsatt område. Här finns också två av stadsdelsområdets öppna drogsccener (*se karta 4*). Nedan följer en lägesbild av Rågsved och därefter Hagsätra. Värt att nämna är att Rågsved och Hagsätra ligger i anslutning till varandra samt nära Högdalen-Bandhagen vilket också är en öppen drogsccen. Det pågår många parallella processer i syfte att minska brottsligheten i områdena. Mycket av rådande problematik i områdena spiller över gränserna varför Hagsätra-Rågsved *tillsammans* utgör ett utsatt område.

²⁵ Brottsförebyggande rådet, [Narkotikamarknader: En studie av smuggling, gatuförsäljning, internethandel och köpare](#), 2021

²⁶ Samverkan Stockholmregionen, [Öppna drogsccener](#), 2024

Karta 5. Kartgräns över det utsatta området Hagsätra-Rågsved. Källa: [Kartgränser utsatta områden i region Stockholm 2021](#)

Rågsved är ett förhållandevis, för stadsdelsområdet, stort område sett till antalet invånare. År 2023 uppmättes invånarantalet till 11 629. Av de invånarna som bor i Rågsved så har 71,6 procent utländsk bakgrund i förhållande till stadens 34,9 procent. Unikt för stadsdelen är det höga antalet hyresrätter, vilket i förhållande till övriga stadsdelar i Stockholms stad är ovanligt. Ofta hör hög brottslighet och låg socioekonomiska kapital ihop. En beaktning av socioekonomiska nyckeltal är av värde att ha med, inte bara i en lägesbild men också i det förebyggande arbetet och således i arbetet med sociala och situationella insatser.

Vid en analys av statistik gällande socioekonomiska nyckeltal för 2023 visar Rågsved svaga siffror i alla kategorier i jämförelse med övriga EÅV. Socioekonomiska nyckeltal mäts genom variabler såsom behörighet till gymnasiet, eftergymnasial utbildning, förvärvsarbete, andel med ekonomiskt bistånd och ohälsotal. Medelinkomsten i Rågsved för 2023 låg på 284 700 kr vilket är att betrakta som lågt i jämförelse med stadens 453 100 kr samt EÅVs 392 500.²⁷ Tilläggas ska att en ökning har skett i en del kategorier sedan föregående mätning (2022). En liten ökning har skett vad gäller eftergymnasial utbildning (från 38 procent år 2021 till 38,1 procent år 2023) samt att fler förvärvsarbetar (72 procent år 2023) och andelen öppet arbetslösa ökat något (5,8

²⁷ Medelinkomsten baseras på invånare med åldern 16 år och äldre

procent år 2023) samtidigt som färre lever på ekonomiskt bistånd (från 3 procent år 2022 till 3,1 procent 2023), vilket i förhållande till fler förvärvsarbetande får tolkas positivt. Ohälsotalet har ökat marginellt sedan år 2022.

Platssamverkan i Rågsved har ett särskilt fokus på den öppna drogsenen och kriminaliteten i området. Detta speglas till exempel i statistiken gällande narkotikabrottslighet och således polisens prioriterade närvaro. Från mätperioden 2022-2023 till 2023-2024 skedde dock en minskning med 230 anmälda narkotikabrott i Rågsved. Istället har intilliggande stadsdelar som Hagsätra och Högdalen ökat i antalet anmälda narkotikabrott. Detta kan ha sin orsak i vidtagna åtgärder i platssamverkan men också att den nya lagen om vistelseförbud varit aktuell i Rågsved. Den nya lagen om vistelseförbud började gälla från den 1 februari 2024. I ett tidigt skede prövades den nya lagstiftningen av lokalpolisområde Farsta/Vantör. Vistelseförbud i Rågsved utfärdades för sju individer. Detta medförde ganska omgående en tydligt positiv effekt som både allmänhet, näringsidkare och poliser vittnat om. En viss förflyttning av droghanteringen har dock noterats.

Inom ramen för platssamverkan bedrivs även andra insatser i syfte att göra Rågsved till en mer attraktiv plats, vilket också är betydande för att minska brottsligheten i området. Bland annat har det upprättats en städsamordning, trygghetsmedel har sökts för att rusta upp konst och i samverkan med Rågsveds Fastighetsägare kläs skyltar och elskåp i mosaik och odlingar i pallkragar ställs ut för att befolka diverse platser.

Vid en övergripande bild kring brottsligheten för perioden 2023-2024 i Rågsved så visar statistiken att anmälda brott inom många brottskategorier sjunkit till antalet alternativt att det ligger på en oförändrad nivå. Detta när det gäller till exempel: stöld genom inbrott i verksamhetslokal, inbrott i bostad, olaga hot, trafikbrott, brott i parrelation och misshandelsbrott utomhus Sammantaget har antalet anmälda brott inom kategorin skadegörelse minskat i Rågsved men däremot har skadegörelse genom bilbrand ökat (14 st. år 2023-2024).

Bedrägeribrott mot äldre är en brottskategori som ökat nationellt, så också i Rågsved men, antalet anmälda brott håller en konstant nivå de två senare mätperioderna. Sexuellt ofredande i antal anmälda brott har minskat från 14 stycken anmälda brott 2022-2023 till 10 stycken 2023-2024. Ser man sammantaget på alla mätperioder (statistik mellan 2021 och 2024) visar inte statistiken på någon ökande trend. Sammanfattningsvis visar brottsstatistiken en viss positivitet eftersom att anmälda brott inom många brottskategorier minskat trots att platsen fortfarande är hårt drabbad av brottslighet.

År 2023 uppmättes 9 934 invånare i Hagsätra, 6,1 procent med utländsk bakgrund. Hagsätra ligger som tidigare nämnt i nära anslutning till Rågsved varför befolkningen inom Hagsätra och Rågsved inte sällan rör sig mellan gränserna. Mycket som görs i Rågsved riktar sig naturligt även mot, för och till boende i Hagsätra och vice versa. Till exempel saknar Rågsved en högstadieskola, varför Hagsätraskolan har en hel del högstadieelever som bor i Rågsved. De socioekonomiska nyckeltalen baserat på invånarna har förbättrats för år 2023 i jämförelse med tidigare mätningar. Andelen elever som gick ut högstadiet med behörighet samt invånare med eftergymnasial utbildning år 2023 låg på 81,8 procent, tidigare 83 procent, respektive 46,6 procent, tidigare 46 procent. Andelen förvärvsarbetande har ökat något (77,9 procent år 2023), samtidigt som andelen öppet arbetslösa ökat (4 procent år 2023).

Ohälsotalet har minskat (från 17 år 2022 till 16,1 år 2022) och invånare som lever på ekonomiskt bistånd likaså (från 2,5 procent år 2022 till 2,1 procent år 2023). Sammantaget, vad gäller socioekonomisk kapital för invånarna så närmar sig nyckeltalen, mer eller mindre, både stadsdelens samt stadens siffror.

Vid en övergripande bild för anmälda brott så har brottsligheten antingen minskat, eller så ligger det på en oförändrad nivå i jämförelse med föregående mätning för perioden 2023-2024. Detta gäller till exempel: misshandelsbrott utomhus, personrån, övergrepp i rättssak, olaga hot, våld och hot mot tjänsteman och brott i parrelation med mera. Narkotikabrott visar dock på en tydlig ökning mätperioden 2023-2024. Något som kan ha att göra med de utfärdade vistelseförbuden i Rågsved. De anmälda skadegörelsebrotten visar på en kraftig minskning över tid. Generellt är den sammantagna summan för anmälda brott inom de flesta brottskategorier relativt få om vi ser till anmälda brott per 1000 invånare i området vilket är positivt i relation till att vi då ser en minskning (*se mer ingående i bilaga*) även om den är mer eller mindre omfattande beroende på brottskategori.

Östberga

Den kanske största lägesbildförändringen i EÅV sedan föregående lägesbild är att Östberga efter åtta år lämnade polisens lista över utsatta områden (2023). Vi ser att det långsiktiga (sam)arbetet i Östberga som pågått sedan 2015 med flera olika aktörer och framväxandet av Östberga kulturhus har gett effekt. Kulturhuset är en naturlig mötesplats för de boende och det kan ha bidragit till att avståndet mellan människor har minskat och den kollektiva förmågan har ökat. De utmaningar som finns i Östberga är mer av normalkaraktär idag och de brott som numera begås där påverkar inte området på samma sätt som tidigare brottslighet. Samverkan mellan skola, polis, socialtjänst och civilsamhälle har även lyckats förebygga och bryta den negativa utvecklingen för barn, ungdomar och unga vuxna i området.

Diarienummer:

Sid 28 av 52

Lokalpolisområde Farsta och Globen: A706.542/2024

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning: EÅV 2023/976

Utbildningsförvaltning UTBF 2023/6803

År 2023 var befolkningmängden ca 5 790 invånare, där cirka 64 procent är inrikesfödda med två utrikesfödda föräldrar. Endast Rågsved har procentuellt fler med utländsk bakgrund i stadsdelsområdet. I Östberga har situationen förbättrats de senaste åren både vad gäller brottslighet och den socioekonomiska situationen.

Andelen elever med gymnasiebehörighet i Östberga är omkring 79 procent, vilket är lägre än genomsnittet i Staden där cirka 90 procent av eleverna uppnår behörighet. Behörigheten till gymnasiet pekas ofta ut som en viktig skyddsfaktor för ungdomars samhällsetablering. Medelinkomsten i Östberga 2023 ligger på cirka 343 400 SEK per år. Det innebär en ökning från föregående år, men är lägre än genomsnittet i Staden där snittinkomsten är cirka 453 100 SEK per år.

Gällande brottsligheten i området så har antalet anmälningar under åren 2020-2023 visat på en generellt nedåtgående trend. Brott som skadegörelse, förlustanmälan och smitning från trafikolycka toppar fortfarande statistik medan upptäcktsbrott som narkotikabrott mer speglar polisens närvaro snarare än faktiskt brottslighet. Våld i offentlig miljö så som misshandel har däremot ökat något från 2022 (14) där det under 2023 registrerades 22 anmälningar.

En slutsats är att trots framsteg inom trygghet och sociala initiativ fortsätter utmaningar inom utbildning och ekonomi. Skillnader i medelinkomst och gymnasiebehörighet påvisar fortsatt behov av stödjande åtgärder för att minska socioekonomiska klyftor jämfört med resten av staden.

Johanneshov

Johanneshov är ett område som sticker ut både till karaktär och i sin brottslighet. Det är ett geografiskt område med relativt få antal invånare (6 353 av EÅVs 101 905) och omfattar Gullmarsplan, Arenaområdet och Slakthusområdet. *Gullmarsplan* är en knutpunkt för kollektivtrafiken med många resenärer som passerar både från mer centrala delar av staden och från söderort. Station Gullmarsplan står inför omfattande byggnationer där det byggs en ny plattform 70 meter under marknivå och arbete pågår dygnet runt.²⁸ Samtidigt är torget Gullmarsplan kantat av restauranger med alkoholservering och ett systembolag samt är en av EÅVs öppna drogscener.

Slakthusområdet är ett industriområde som är under exploatering i syfte att skapa en ny stadsdel.²⁹ Fokus ligger på mat, kultur och upplevelser i syfte att skapa en ny mötesplats

²⁸ Region Stockholm, [Gullmarsplan](#), 2024

²⁹ Stockholms stad, Stockholm växer, [Slakthusområdet](#), 2024

i Stockholm. Även här sker byggnationer kopplat till tunnelbanenätet.³⁰ En ny station, Slakthusområdet, byggs vilket leder till att tunnelbanestationerna Globen och Enskede Gård kommer att tas ur bruk. Det har under 2023 och 2024 etablerats flera nya serveringsställen och ett nattliv håller på att ta form. Området beräknas bli klart kring 2033.

Vidare innefattas *Globenområdet* i Johanneshovs stadsdel. Globenområdet sträcker sig från Gullmarsplan i norr till Enskedevägen i söder och inrymmer Globen Shopping, Tele2 Arena, Avicii Arena och hotell. Även detta är ett område för exploatering.³¹ Enkom Tele2 Arena har en kapacitet på 40 000 besökare vid konserter och 30 000 vid sportevenemang samtidigt som flertalet barer och nattklubbar verkar i området. Det kan antas vara allmänt känt att det finns en stark koppling mellan berusning och olika typer av våldsbrott.³² Johanneshov är ett område dit stora polisresurser dedikeras både gällande krogar och krogstängningar samt till sportevenemang där berusning och persontäthet är vanligt förekommande.

Johanneshov som stadsdel visar sig dominerande i många brottskategorier i EÅVs brottsstatistik där många av dem är brott som begås i offentlig miljö. *Diagram 2* visar Johanneshovs brott för perioderna 2021-2022, 2022-2023 samt 2023-2024 där brottskoder markerade med asterisk är där Johanneshov ligger högst jämför med övriga stadsdelar i EÅV.

³⁰ Region Stockholm, [Slakthusområdet](#), 2024

³¹ Stockholm stad, Stockholm växer, [Globenområdet](#), 2024

³² Brottsförebyggande rådet, [Alkohol- och drogpåverkan vid misshandel, hot, personrån och sexualbrott](#), 2015

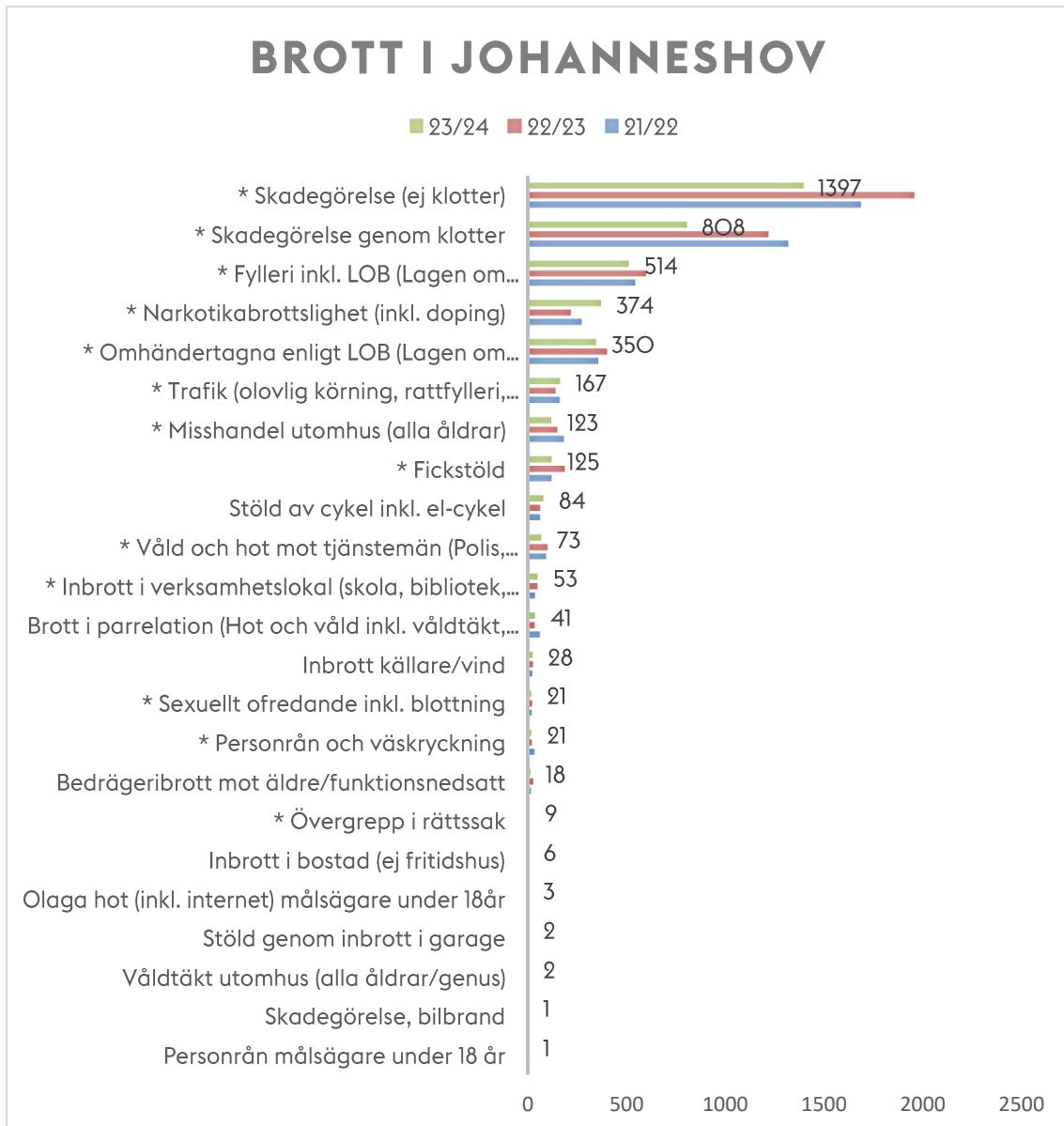

Diagram 5. Sammanfattande diagram av alla brottskategorier för Johanneshov. * utmärker kategorier där Johanneshov ligger högst i antalet anmälda brott i EÅV. Källa: STATUS

Sammantaget kan sägas att Johanneshov är ett område med hög brottslighet i offentlig miljö samtidigt som det är en stadsdel med högt personflöde av resenärer, besökare och andra personer som inte bor i området. Det pågår omfattande byggnationer och byggplaner där Slakthusområdet blir restaurangtätt, Globenområdet fokuserar på sport, nöje och handel och Gullmarsplan skall utvecklas till ett nav för södra Stockholm med ett levande stadsliv dygnet runt, samtidigt som alla områden skall kopplas ihop.³³

³³ Stockholm stad, Stockholm växer, [Söderstaden](#), 2024

Karta 6. Karta över utvecklingsområdena i Johanneshov. Källa: [Söderstaden - Stockholm växer](#)

Otillåtna boplatser

Stadsdelsförvaltningen får in anmälningar om otillåtna boplatser från allmänheten eller hittar boplatser själva under kontroller av parkmark. Stadsmiljöenheten arbetar enligt fasta rutiner. Från januari till mitten av september 2024 har stadsdelsförvaltningen gjort sex anmälningar om otillåtna boplatser, vilket är färre jämfört med i fjol. Förvaltningen erfar att antalet boplatser minskar överlag, men de större och mer etablerade boplatserna tenderar att bli kvar över tid. Stadsmiljöenheten närvarar även vid avhysningar på icke detaljplanerad mark med Exploateringskontoret och Kronofogden och ansvarar för att det städas och saneras på platser där det varit boplatser.

Systemhotande brottslighet

Brottsförebyggande rådet beskriver att välfärdsbrottslighet i första hand inkluderar bidragsbrott och bedrägerier mot välfärdssystemet, men även stöd och ersättningar till föreningsliv och organisationer. I den statliga utredningen "Kvalificerad välfärdsbrottslighet" så beskrivs välfärdsbrottsligheten som brott som begås mot välfärdssystemen och andra närliggande skattefinansierade eller skattesubventionerade system.³⁴ Samtliga förvaltningar eller bolag som har upphandlade tjänster har ett ansvar att arbeta mot välfärdsbrott. Aktuella brottstyper inom denna kategori är bedrägeri, bidragsbrott, penningtvätt, osant intygande, bokföringsbrott, skattebrott och näringspenningtvätt. Bidragsbrott enligt polisens brottskod innefattar brott mot Försäkringskassan, kommunerna, a-kassor, Arbetsförmedlingen, Pensionsmyndigheten,

³⁴ SKR, [Välfärdsbrott och otillåten påverkan: Från bidragsfusk till systemhotande brottslighet](#), 2023

Centrala studiestödsnämnden och Migrationsverket. En ökning av brott har skett inom stadsdelsområdet över de tre mätåren och snittet ligger över staden.

Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnd, utbildningsnämnden, äldrenämnden och samtliga stadsdelsnämnder, fortsätta utvecklingen av en nämndövergripande struktur i arbete mot välfärdsbrott med fokus på riktade kontroller genom tillämpning av riskprofiler och en ökad grad av dokumentation och informationsdelning. Från 1 januari 2024 till och med 31 december 2024 har stadsdelen ett riktat uppdrag om lokalvård.

Felaktiga utbetalningar

Inom försörjningsstöd och övrigt ekonomiskt bistånd brukar främst två olika tillvägagångssätt av felaktiga utbetalningar (FUT) beskrivas. Det ena förfarandet handlar om att den sökande inte redovisar alla sina inkomster i ansökan. Det andra förfarandet handlar om att den sökande uppger en alltför hög hyreskostnad genom att inte redovisa att det finns flera vuxna i hushållet.³⁵ Något som dock uppkommit flera fall av och som lett till relativt stora återkrav under de senaste åren, är inlämnandet av manipulerade handlingar för att styrka olika saker. Detta kan röra sig om såväl manipulerade kontoutdrag som av manipulerade läkarintyg och andra intyg. Även situationer där personer olovligen hyrt ut sina lägenheter i andra hand och egentligen bott på en annan adress med uppburit försörjningsstöd för hyreskostnaden och samtidigt haft inkomster från andrahandshyresgästerna.

År 2023 inkom 94 stycken anmälningar om misstänkt felaktiga utbetalningar varav 37 stycken var med anledning av att sökande inte redovisade alla sina inkomster i ansökan och 4 stycken gällde hushållsgemenskap. Två är anmälda på grund av manipulerade handlingar och fler försök till manipulerade handlingar har kunnat uppmärksammas och stoppas innan någon utbetalning gjorts i dessa ärenden. En markant ökning har skett gällande inkomna anmälningar om FUT under 2023, 94, jämfört med 2022, 68 stycken.³⁶ Det finns flera faktorer att ta hänsyn till gällande dessa siffror. Under år 2021 ökade antalet anmälningar något vilket höll en jämn nivå för 2022. Detta är troligtvis på grund av en ökning i medvetenhet och kunskap kring FUT-arbete bland handläggarna på enheten i stort. Mottagningsenheten har efter ett par år med högre personalomsättning under 2022 stabiliserats och även sett över sina rutiner för att begära in handlingar och utredning kring dessa samt vilken information som lämnas vid

³⁵ [SOU 2017:37](#), Kvalificerad välfärdsbrottslighet – förebygga, förhindra, upptäcka och beivra

³⁶ Verksamhetsberättelse och resultat – Felaktiga utbetalningar 2023

nybesök, vilket troligtvis medför att fler felaktigheter kan förebyggas redan vid aktualiseringen av ärenden.

Felaktiga utbetalningar är något som behöver upptäckas av handläggare samt av andra stödfunktioner och vid internkontroller. Att det skett en ökning av inkomna anmälningar om misstänkta felaktiga utbetalningar under åren innebär därmed inte nödvändigtvis att det har skett fler felaktiga utbetalningar under dessa år, utan snarare att enheten har blivit bättre på att identifiera när något gått fel och aktivt arbetar för att åtgärda detta och lära sig av det.

Gällande föreningsbidrag som tilldelades till verksamhetsåret 2022 var det ett fåtal föreningar som inte använde hela bidraget under året. Outnyttjade bidrag återkrävdes delvis eller helt samt reglerades vid nästa ansökningsperiod. Vissa föreningar har bytt namn eller lagt ner sin verksamhet utan att meddela förvaltningen.

Flertalet kontroller sker vid handläggning av ansökningar och uppföljning sker efter genomförd verksamhet i enlighet med rutiner och nämndens riktlinjer. Efter att nämndens riktlinjer uppdaterades 2022, där kontrollen och uppföljningen stärkts, ser förvaltningen en tydligare problembild och arbetar för att stärka uppföljningen och informationen till föreningarna. Arbetet pågår med att inhämta redovisning och återkräva outnyttjade medel för verksamhetsåret 2023.

Förvaltningen arbetar mycket förebyggande med regler kring ansökansprocessen där det är svårt att få kompletta ansökningar, men en viss förbättring har skett under år 2024. Föreningar får information om riktlinjer och krav på ansökan samt redovisning minst två gånger om året.

Otillåten påverkan och desinformationskampanjer

Otillåten påverkan är generellt sett relativt ovanligt, men förekommer oftare inom vissa yrkesgrupper och inom den offentliga förvaltningen. Vissa medarbetare, chefer och förtroendevalda på stadsdelsförvaltningen blir dessvärre fortsatt utsatta för otillåten påverkan, samt direkta och indirekta hot i mer särskilda fall. Socialtjänsten och till viss del inom äldreomsorgen är särskilt utsatta för otillåten påverkan och rättshaveristiskt beteende, och det går i många fall att se tydliga kopplingar till desinformationskampanjer och psykisk ohälsa.

3 av 10 medarbetare i kommuner och regioner uppger att de blivit utsatta för hot eller våld i arbetet det senaste året. Många medarbetare inom socialtjänsten vittnar om att

situationen förvärrats, hoten har blivit allvarligare och i större utsträckning tagit plats i sociala medier.³⁷

Sedan 2022 finns det en framtagen förvaltningsövergripande rutin mot otillåten påverkan, hot och våld (inklusive bilagor) som uppdateras minst en gång per år, och kommer även i närtid uppdateras med nytt material om möjliggörare. Det finns även sedan 2023 en framtagen rutin för rapportering av otillåten påverkan eftersom detta inte ska rapporteras i IA, stadens incidentrapporteringssystem. Trots detta har inga fall av otillåten påverkan rapporteras enligt framtagen rutin och det finns således inget statistiskt underlag för stadsdelsförvaltningen.

I vissa särskilda ärenden med koppling till socialtjänsten har vissa av stadsdelsförvaltningens medarbetare, chefer och förtroendevalda hängts ut på sociala medier genom inspelade filmklipp eller livesändning. Demonstrationstillstånd har även beviljats utanför förvaltningshuset vid tre stycken tre-månaders-perioder under 2023-2024 som syftat till att demonstrera mot socialtjänstens arbete. Även vid dessa tillfällen har enskilda medarbetare och chefer hängts ut på sociala medier (TikTok) i förtal-liknande situationer, där vissa filmklipp fått upp mot flera hundratals eller några miljoner visningar. Dessa handlingar sticker ut från mängden och har starka kopplingar till pågående desinformationskampanjer, och är därmed svårlösta arbetsmiljöproblem som kräver tålamod och samverkan både internt och externt. Stadsdelsförvaltningen sticker därmed ut i många avseenden mot övriga delar av staden.

Våld är mindre vanligt jämfört med trakasserier och hot, och tillhör den ovanligaste kategorin inom otillåten påverkan. Gemensamt för utsatta organisationer är att de till stor del består av ingripande och kontrollerande karaktär, t.ex. Polisen, Försäkringskassan och inom socialtjänsten.

Brottskategorin våld och hot mot tjänstemän visar på en ökning över tid. I politikernas trygghetsundersökning 2023 uppgav 29,5 procent av de förtroendevalda att de blev utsatta för någon form av hot och trakasserier, eller våld, skadegörelse och stöld under 2022.³⁸ En likvärdig siffra rapporterades även av fackförbundet Ledarna i deras undersökning från 2022, bland chefer inom socialtjänsten.³⁹

Flest brott är anmälda i Johanneshov, därefter Högdalen. Tele2 Arena är hemmaarena för två stora fotbollsklubbar varför derbyn mellan storklubbar förekommer. Det är

³⁷ SKR, [Förslag till regeringen för att motverka hot, hat och otillåten påverkan](#), 2023

³⁸ Brottsförebyggande rådet, [Politikernas trygghetsundersökning 2023](#)

³⁹ Ledarna, [Chefer saknar stöd vid hot och otillbörlig påverkan](#), 2022

därmed inte sällan Johanneshov har sportevenemang med högt deltagarantal och de myndighetspersoner som arbetar i den kontexten kan antas vara mer utsatta. Förvaltningshuset och däri merparten av anställda myndighetspersoners arbetsplats är också placerat i Johanneshov. Läs mer under avsnittet Johanneshov.

Särskilt sårbara och utsatta brottsoffer

Bedrägerier mot äldre

Äldre personer är en utsatt grupp som drabbas av bedrägerier då de utgör ett lätt offer för gärningspersonerna. Ofta handlar det om att gärningspersonen utsätter offret för stress i samband med att de blir lurade. Bedrägerier mot äldre sker främst på tre olika arenor – i hemmet, över internet/telefon eller i offentlig miljö. Det är vanligt att hög ålder medför vissa tillkortakommanden vad gäller syn, hörsel och fysisk förmåga, något som utnyttjas av gärningspersonerna.

Bedrägeribrott mot äldre är en markant stegrande brottskategori över tid. Årsta ligger såväl denna mätperiod som föregående högt, något som kan ha att göra med att Årsta är en stadsdel med ett högt antal folkmängd sett till åldersspannet 65 år och uppåt. År 2023 var 2750 personer inom detta åldersspann folkbokförda i stadsdelen. För sammanhanget är den stadsdel inom EÅV som har näst högst folkbokförda personer inom åldersspannet 65 år och uppåt Gamla Enskede på 1452 personer.⁴⁰

Andelen välfärdsbrott som kopplas till kriminella nätverk ökar, vilket också påverkar andelen bedrägeribrott. Denna typ av brott finansierar den organiserade brottsligheten på samma sätt som narkotikaförsäljningen gör.⁴¹ Telefonbedrägeri är ett såväl ett nationellt som regionalt problem. Det tycks inte gå att tyda någon nedåtgående trend gällande denna typ av brottslighet, dock ser polisen i statistiken att försöken blir fler och genomförda bedrägerier färre, vilket tyder på att målgruppen blivit bättre på att värja sig. I denna statistik kan det också finnas ett stort mörkertal på grund av skam och skuld i att ha blivit utsatt.

Våld i nära relation

Personer utsatta för våld i nära relation tillhör också särskilt utsatta brottsoffer. Våldet kan begås genom fysiskt, psykiskt eller sexuellt våld och handlar oftast om ofredande, olaga hot, misshandel eller sexualbrott. Brott i nära relation sker oftast i hemmet vilket gör dem svårupptäckta. Även här finns ett mörkertal inom statistiken. Enligt Brottsförebyggande rådet är det knappt 4 procent av alla som blivit utsatta för våld i en

⁴⁰ Stockholm stad, [Områdesfakta](#), 2024

⁴¹ SKR, [Välfärdsbrott och otillåten påverkan](#), 2021

parrelation som anmäler det.⁴² Med det nämnt visar brottsstatistiken kring brott i parrelation i EÅV överlag på blandad statistik, dock med tydligt nedåtgående trender i Högdalen och Rågsved. Lägst antal anmälda brott i denna brottskategori ses i Enskedefältet och Stureby.

Stadsdelsförvaltningens underlag via Socialtjänstrapporten (2023) går inte att bryta ut på stadsdelsnivå. Det som kan utläsas är att stadsdelsområdet hade 234 aktuella ärenden under 2022 fördelat på 217 kvinnor och 17 män. År 2023 ses en ökning hos båda könen; 225 kvinnor och 32 män.

Under 2023 placerades 33 stycken enskilda individer (enbart kvinnor) i skydd och 25 stycken minderåriga barn har medföljt, vilket kan ses som en betydande minskning mot 2022 års 61 individer. Det kan vara värt att notera att Relationsvåldsteamet i många fall gör ett stort arbete även i de ärenden som i slutändan inte leder till en insats. Att arbeta med målgruppen handlar i stor utsträckning om att motivera personer till att ta emot stöd och hjälp. Relationsvåldsteamet har möjlighet att ha 3-5 motiverande samtal inom ramen för en förhandsbedömning. Mycket av detta arbete görs under en intensiv period om några veckor och det är inte alltid detta mynnar ut i en ansökan. Detta gäller även för uppdraget i att motivera och erbjuda våldsutövande personer behandling.

Den 1 juni 2021 infördes ett särskilt barnfridsbrott i Sverige.⁴³ Lagändringen innebär att det är straffbart att utsätta ett barn för att bevittna vålds- och sexualbrott i nära relation. Att leva med våld eller hot om våld mot en förälder eller omsorgsperson, kan ses som psykiskt våld mot barnet. Våldet ökar risken för lägre livskvalitet, sämre skolresultat och problem som psykisk sjukdom, trauma, ångest, utåtagerande beteende och självskadebeteende. Därför är det viktigt att skydda och stödja dessa barn. Aktuella brottskoder för dessa brott är relativt nya varför det är svårt att följa utvecklingen över tid. Det går inte heller att skönja specifika trender mer än att Hagsätra och Rågsved har flest till antalet brott år 2024, vilket också är EÅVs utsatta område.

Under 2021 beslutades det även att Relationsvåldscentrum sydost (RVCS) skulle börja ge stöd till barn vars föräldrar är aktuella inom RVCS. År 2022 hade RVCS startat upp samtliga elva barnärenden (fyra flickor och sju pojkar) där uppdrag inkommit under året. För 2023 är antalet barn med biståndsbeslut om samtalsstöd hos RVC 10 stycken via EÅV av stadens 112.

⁴² Brottsförebyggande rådet, [Brott i nära relation](#), 2022

⁴³ SKR, [Barnfridsbrott](#), 2021

Kriminella miljöer och livsstilar

Sprängningar och skjutningar med dödlig utgång utgörs till största del av de kriminella nätverkens uppgörelser mellan varandra och dess konsekvenser sträcker sig över hela staden.⁴⁴ Våldsvågen i Stockholmsregionen betraktas som allvarlig med särskild hänsyn till antalet involverade barn och unga samt de eskalerade konflikterna inom kriminella nätverk under de senaste åren. EÅV är inte ett undantag för vilka delar av regionen som är drabbade. Medborgarnas ökade otrygghet synliggörs bland annat i regionens samt Stockholm stads trygghetsmätningar, vilken statistik redogörs mer utförligt i avsnittet *Beskrivning av tryggheten*.

Siffror för skjutningar och sprängningar inom Region Stockholm som presenteras nedan visar på en försiktig minskning av antalet skjutningar sedan 2020. Antalet sprängningar har i antal ökat från 25 stycken år 2021 till 47 stycken 2023. Statistiken för år 2024 bör dock analyseras med vaksamhet då denna statistik endast sträcker sig till 15 augusti 2024.

Sammantaget är eskaleringen av sprängningarna det som drar till sig mest uppmärksamhet. Även om statistiken är presenterad på regional nivå är fenomenet något som också drabbar stadsdelsområdet både gällande resurser och var brotten äger rum. Baserat på möten och inkomna samtal till stadsdelsförvaltningen, kan tilläggas att våldsdåden påverkar medborgarnas livskvalitet och upplevda trygghet.

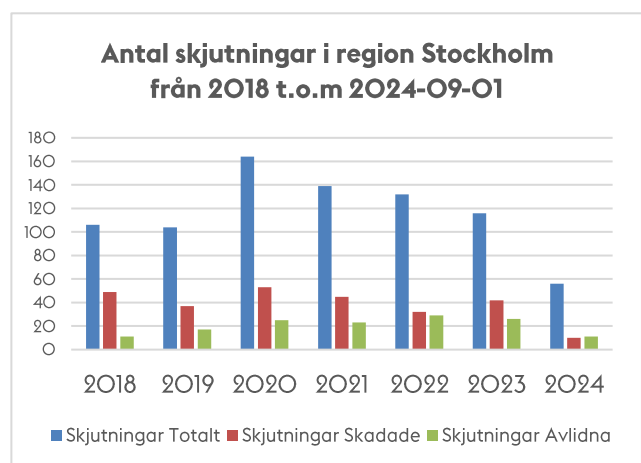
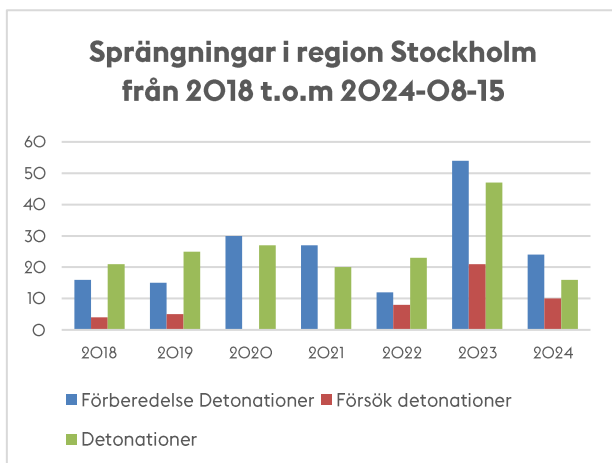

Diagram 7. Antalet sprängningar i region Stockholm från 2018 till 2024-08-05 Källa: polisen.se

Diagram 6. Antalet skjutningar i region Stockholm från 2018 till 2024-09-01 Källa: polisen.se

⁴⁴ Stockholms universitet, [Sven Granath: Skjutningar har blivit ett ungdomsfenomen](#), 2022

Risksupportermiljö

En risksupporter är en person som vid upprepade tillfällen deltagit i ordningsstörningar vid idrottsevenemang och visat sig benägen till att systematiskt delta i våldsyttningar eller antas ha samband med annan brottslighet där fängelse ingår i straffskalan.⁴⁵

Sammanfattningsvis är brottsligheten bland risksupportrar förknippad med våld, skadegörelse, narkotikapåverkan, samt störningar både inom och utanför arenorna. Det finns ett stort polisiärt fokus på att säkerställa framförallt trygghet för både supportrar och allmänheten, och att motverka de mer destruktiva delarna av supporterkulturen.

Det polisiära arbetet mot problematiken, kräver mycket stora resurser men miljön beskrivs - trots en ofta stor tilltagen polisiär resurs- som svårarbetad och riskfylld. Det här beror på vilken typ av match det är, vilka supportergrupperingar som förväntas närvara, samt aktuellt konfliktläge mellan supportergrupperingarna. Det är dock alltid mycket viktigt med ett korrekt taktiskt uppträdande grundat på kontinuerliga riskbedömningar kring vilka åtgärder som kan genomföras i miljön.

En stor del av polisens arbetsuppgifter före och efter match, handlar om att förhindra att antagonistiska risksupportergrupper överhuvudtaget kan få kontakt med varandra. Detta kan kräva omfattande fysiska separeringsåtgärder/avspärningar, samt informationsinhämtning i syfte att hela tiden upprätthålla en så aktuell lägesbild som möjligt för att kunna styra polisiära resurser till rätt plats.

Våldsbrott kopplat till idrottsevenemang

Risksupportrar är ofta en del av mer organiserade grupper som är förberedda på att använda våld, inte bara i samband med matcherna, utan även i samband med eventuella för- och efterspel, som hämnd eller territoriella konflikter mellan fans från olika städer eller länder.

Misshandel

En av de vanligaste brottstyperna bland risksupportrar är fysiskt våld. Detta kan inkludera slagsmål mellan rivaliserande risksupportrar före, under eller efter matcher. Det är vanligt att det handlar om organiserade grupper som söker kontakt med varandra.

Våld mot tjänstemän -Polis och ordningsvakter

Det är inte ovanligt att risksupportrarnas beteende leder till konfrontationer med poliser och/eller ordningsvakter, vilket kan resultera i brott som våld och/eller hot mot tjänsteman och våldsamt motstånd samt nedan nämnda våldsamma upplopp.

⁴⁵ Polismyndigheten, [Supporterpolisens – polisens arbete](#), 2019

Våldsamma upplopp

Risksupportrar kan delta i våldsamma handlingar och skapar upplopp både inom och utanför arenorna. Våldsamma upplopp kan även dra med sig andra supportrar.

Skadegörelse

Det kan förekomma klotter i risksupporterkretsar genom att förstöra egendom i samband med matcher. Det kan också röra sig om att skada motståndarens egendom.

Störningar i trafiken, kollektivtrafik, offentliga utrymmen/allmänna platser

I samband med stora evenemang kan risksupportrar bete sig på ett sätt som stör ordningen i kollektivtrafiken eller på offentliga platser, exempelvis genom att provocera, ta över gaturum och därigenom störa trafikflöden samt orsaka bråk på tåg och bussar.

Narkotikabrott

Det är inte ovanlighet att brottslighet kopplat till risksupportrar sker i ett sammanhang där illegala droger spelar en central roll i hur individen uppträder. Detta innebär att supportrar som begår brott och stör ordningen på offentliga platser, kan vara påverkade av narkotika.

Brott mot ordningslagen

Användning av pyrotekniska föremål är ett återkommande problem inom risksupporterproblematiken och medför mycket stora risker för allvarliga personskador för samtliga som vistas i miljön när dessa används. I kombination med stora mängder alkoholpåverkade personer, utgör detta en mycket stor fara. Andra brott mot ordningslagen förutom pyroteknik, är t ex inkastning av föremål på banan, liksom planbeträdande. Båda dessa företeelser riskerar att kraftigt försämra ordningsläget och förhöja hotbilden under resterande evenemang samt även efter ett sådant.

Polisens arbete

För att möta problematiken som uppstår kring risksupportrar har Polismyndigheten evenemangsgrupper vid vissa LPO:n som arbetar för att reducera problematiken. En av dessa grupper, Team Evenemang, utgår från LPO Globen vilka bl.a. har supporterpoliser och utredande resurser som arbetar kontinuerligt mot miljön, dock inte enbart inom LPO Globens ansvarsområde, utan även regionalt – nationellt och vid behov även internationellt.

Team Evenemang i LPO Globen följer i stort de idrottslag som har sina hemmaarenor i LPO Globens evenemangsområde oavsett var dessa lag uppträder. Supportterpolisen arbetar i kommenderingsverksamheten och mot supporterrörelsen i stort. Då framförallt gällande idrotterna fotboll och ishockey, men även gentemot andra idrotter, utifrån vad

underrättelsesläget påvisar för behov. Arbetets fokus går främst ut på att identifiera och lagföra individer kopplat till idrottsproblematiken och risksupportermiljön.

Team evenemang i LPO Globen och dess supporterpoliser, har sitt främsta fokus gentemot Hammarby IF och Djurgårdens IF. En liknande evenemangsgrupp finns i lokalpolisområde Solna, vilka primärt ansvarar för AIK Fotboll. Även AIK Hockey spelar i LPO Globen och där biträder lokalpolisområde Solna med sina supporterpoliskunskaper i det operativa och exkluderande arbetet.

En stor del i det exkluderande arbetet och den framtagna exkluderingsstrategin är arbetet med tillträdesförbud som bedrivs av den utredande verksamheten kopplat till Team evenemang LPO Globen. Arbetet med tillträdesförbud sker i nära samverkan med Åklagarmyndigheten, som är den myndighet som utfärdar tillträdesförbud.

Antalet tillträdesförbud 20241114 är för närvarande i Polisregion Stockholm

DIF Fotboll 40 st. tillträdesförbud

Hammarby Fotboll 10 st. tillträdesförbud

AIK Fotboll 39 st. tillträdesförbud

AIK Hockey 2 st. tillträdesförbud

Djurgården Hockey 4 st. tillträdesförbud

Våldsbejakande extremism

Förra året beslutade säkerhetspolischefen att höja terrorhotnivån från förhöjt (nivå 3) till högt hot (nivå 4), den förhöjda nivån kvarstår och kommer så göra enligt Säkerhetspolisens bedömning 2023.⁴⁶

Inom stadsdelsområdet är det vanligast att komma i kontakt med våldsbejakande extremism (VBE) genom klotter och klistermärken. Ett relativt nytt fenomen inom den våldsbejakande högerextrema miljön är den så kallade aktivklubb-miljön. Denna miljö kan förstås som ett internationellt nätverk av högerextrema klubbar med fokus på träning och kampsport¹. Vid ett tillfälle har det framkommit att aktivklubb-miljön lyckats boka en skolas gymnastiksal i stadsdelsområdet för att utöva kampsportsträning. Den senaste tiden har även mycket klotter runt Globen området förekommit med budskap från aktiv-klubbmiljön och White Boys.

White Boys är ett löst sammansatt nätverk med fokus på kampsport och våldsutövande. White Boys står även som arrangör för en kampsportsturnering under namnet ”White boys fight club”. Att högerextremister använder sig av kampsport för att rekrytera yngre

⁴⁶ Säkerhetspolisen, [Höjning av terrorhotnivån till högt hot](#), 2023

och träna sina aktivister har de senaste åren varit ett växande internationellt problem.⁴⁷ En grundförutsättning för att enskilda personer inte ska dras till våldsbejakande extremistmiljöer är att barn och unga får en bra uppväxt, ges goda förutsättningar till bra resultat i skolan, en rik och meningsfull fritid och arbete eller sysselsättning.⁴⁸

Det har inkommit några blanketter för avidentifierad information under 2023 från framför allt från skolor. Att endast ett fåtal underrättelser inkommit tyder på att förekomsten av våldsbejakande extremism inom verksamheterna inte är särskilt vanligt, alternativt att det finns brister i aktuella rutiner.

Polisanmälningar avseende brotten hets mot folkgrupp och ofredande förekommer, fortsatt företrädesvis med kopplingar till vitmaktuttryck. Den samlade bedömningen är att antalet inrapporterade händelser med koppling till våldsbejakande extremism är relativt få. Alla tre våldsbejakande extremistiska miljöerna förekommer inom EÅV, men högerextremismen utmärker sig mest.

Det förebyggande arbetet mot VBE ska stärkas under 2025 med fokus på kunskapshöjning och intern struktur. Den interna strukturen handlar om att upprätthålla information om stadens rutiner och riktlinjer inom förvaltningen.

Beskrivning av tryggheten

Att vara otrygg innefattar oro för att utsättas för brott, oro för att närstående ska utsättas för brott, oro över brottsligheten i stort och en mer allmän känsla av otrygghet. Trygghet innebär att känna tillit till sina medmänniskor och att känna säkerhet. För att känna sig trygg krävs även en avsaknad av rädsla, oro och risk. Motsatsen till trygghet är otrygghet. Oro och rädsla för brott är en del av otrygghet och brottsförebyggande arbete har därmed en trygghetsskapande inverkan. Riktade trygghetsskapande åtgärder kan genomföras vars syfte inte primärt är att förhindra brott utan att öka tryggheten hos invånarna. Detta kan till exempel vara insatser som skapar en attraktiv och tillgänglig offentlig miljö för olika målgrupper, på torg eller i parker. Stadens uppsökande verksamheter såsom fältassistenter och ordningsvakter skapar trygghet genom synlighet, kontaktskapande dialog, information, råd och stöd.⁴⁹ Det trygghetsskapande arbetet är således brett och omfattar flera olika områden och verksamheter, inte minst i områden där otryggheten betraktas som låg.

⁴⁷Expo, [White Boys Archives](#), u.å

⁴⁸Stockholm stad, [Stockholm stads riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism](#), 2024

⁴⁹Stockholms stad, [Trygghetsprogram 2024-2027](#), 2024

I ledet av att identifiera otrygga platser och invånarnas känsla av trygghet används delvis statistik ur enkätundersökningar som invånarna själva besvarar. I detta avsnitt diskuteras statistik hämtat från den regionala trygghetsundersökningen samt stadens trygghetsmätning med äldrerapporten inkluderad, båda med statistik från 2023, Stockholmsenkäten 2024 samt medarbetardialoger.

Det bör dock nämnas att i en jämförelse av trygghetsundersökningen och trygghetsmätningens resultat, så visar dessa något varierande siffror inom samma frågor/områden. En förklaring till detta skulle kunna vara att svarsfrekvensen är relativt låg vilket också utmanar den statistiska signifikansen för undersökningarna. Sammantaget talar den presenterade statistiken för att det finns en variation gällande åsikter bland medborgarna på ett sådant sätt som inte endast statistiken till fullo kan rama in, varför statistiken bör tolkas med försiktighet, även om fakta som hämtas in värderas och kan ge en fingervisning.

Ungdomar

Enligt den regionala trygghetsundersökningen 2024 uppger 37 procent av de som svarade på enkäten inom stadsdelsområdet att ungdomar stör ordningen, jämfört med 40 procent 2023. Av dessa upplevde 10 procent att det var stor utsträckning vilket är relativt oförändrat sedan föregående år. Även om Rågsved fortfarande anger högst andel som upplever problem kan en förflyttning urskiljas från föregående år. Föregående år var det överhängande Vantör som positionerade sig högt gällande ungdomar som stör ordningen. I år visar sig både Stureby och Gamla Enskede i fallande ordning efter Rågsved. Det är dock värt att poängtera att samtliga stadsdelar i EÅV, Enskede Gård undantaget, har uppgett att ungdomar stör ordningen i lägre grad än förra året och andelen i hela stadsdelsområdet har minskat med ca 7 procent.

Från fältassistenternas brukarenkät som besvarades av alla åk 9 på de kommunala högstadieskolorna i EÅV kan följande sammanfattas. På frågan om ”*Vad skulle du vilja att vi fältare hjälper till med? Ex. mående, fritid, familj, kompisar... Vad som helst, stort som litet.*” framkommer att de som uttrycker behov nämner önskemål om stöd inom områdena fritid, mående, trygghet och sociala aktiviteter. Det finns också en återkommande önskan om att fältassistenterna ska vara mer synliga och aktiva i ungdomars vardagliga miljöer för att skapa en tryggare och mer engagerande atmosfär.

Resultaten från Skolundersökningen om brott 2023 visar att 45,3 procent av eleverna uppger att de utsatts för stöld, misshandel, hot, rån eller sexualbrott minst en gång under de senaste tolv månaderna. Pojkar och flickor uppger utsatthet för brott i ungefär lika

stor utsträckning. Bland både pojkar och flickor är det vanligast att utsättas för stöldbrott (26,2 % respektive 25,9 %).⁵⁰

Resultaten från Stockholmsenkäten 2024 skiljer sig något från skolundersökningens resultat då färre uppger att de varit utsatta för olika typer av brott. För ungdomarna i årskurs 9 samt år 2 (gymnasium) är det mellan 2-9 procent som uppger att de känt sig allvarligt hotade de senaste 12 månaderna. Färre uppger i årets resultat att de känt sig allvarligt hotade jämfört med 2022 då andel låg mellan 9-12 procent. Detsamma kan ses för andelen som uppger att de blivit misshandlade eller rånade. För ovan redovisade brott är det fler elever i årskurs 9 som anger att de utsatts för ett av dessa brott jämfört med elever år 2 på gymnasiet. På frågan om eleven blivit bestulen så ses en minskning i utsatthet för flickor på gymnasiet och elever i årskurs 9 ligger kvar på relativt låga nivåer. Däremot uppger en ökad andel pojkar på gymnasiet att de blivit bestulna 2024 jämfört med 2022 års resultat.

Brottsutsatta och otrygga platser

Som nämnt i inledningen av trygghetsavsnittet så är en attraktiv boende- och offentlig miljö viktigt i det trygghetskapande arbetet. Således finns det ett värde i att hålla områden fria från nedskräpning, klotter och annan skadegörelse som kan tänkas försämra miljön. I trygghetsmätningen och trygghetsundersökningen samlas därför statistik som skulle kunna fungera som indikatorer för att påverka invånarnas känsla av trygghet. Oron för att utsättas för brott och otrygghet sammanställs också. Detta är viktigt att få en fingervisning på eftersom det också fungerar som en förutsättning för inblandade verksamheter att veta vart åtgärder behövs.

Data från Tyck-till ger en ögonblicksbild av vad stockholmarna upplever i sin närmiljö och kan ligga till grund för att ge en lägesbild för hur den offentliga miljön är inom ett visst geografiskt område. Den bedöms dock inte kunna svara för en helhetsbild då den bygger på anmälningsgrad bland användare, och är därmed inte fullt tillförlitlig.

Gällande ordningsstörningar är höga ljud den vanligast förekommande anmälningsorsaken inom stadsdelen, men där anmälningarna inte är centrerade vid ett visst område. Sett till stadsdelsområdet i stort kommer flest anmälningar om ordningsstörningar in vid Snösätra, Gullmarsplan, Enskede IP. Ärendena är jämt fördelade under året, med en något förhöjd anmälningsfrekvens under sommaren, vilket även har varit trenden under de tidigare fyra åren.

⁵⁰Brottsförebyggande rådet, [Skolundersökningen om brott 2023](#), 2023

För 2024 upplever 63 procent av invånarna i EÅV att det finns ett problem med nedskräpning i, eller i anknytning till, deras bostadsområde. 55 procent upplever problem med klotter. 44 procent anser att det finns ett problem med skadegörelse. 61 procent anser att stadsdelsområdet har ett problem med mörka områden och dålig belysning. Dessa siffror ligger relativt nära stadens, där stadens siffror är något högre i fråga nedskräpning medan stadsdelsområdet är något högre i frågorna om klotter, skadegörelse och belysning.⁵¹

I stadsdelsområdet angav 39 procent av invånarna att de är oroliga för att utsättas för inbrott i sin bostad 2023. Dessa visar på en nedåtgående trend där oro för inbrott sjunkit till 33 procent 2024. Störst oro avseende inbrott i bostad återfinns fortfarande bland invånarna i stadsdelen Enskedefältet. Lägst oro uppvisades föregående år i Bandhagen, som fortsatt sjunka över de fyra mätåren till 22 procent 2024. Dock visar Östbergaborna lägst oro för att utsättas för inbrott i bostad med 21 procent i år.⁵²

För stadsdelsområdets statistik avseende otrygghet kvällar så ligger siffran på ungefär samma nivå som stadens: 12 procent respektive 10 procent. Detta sammanlagt statistik för de som svarade att de är *mycket otrygga* alternativt *att de inte går ut alls på grund av oron*. I Rågsved är invånarna mest otrygga enligt stadens trygghetsmätning: 21 procent, följt av Johanneshov: 19 procent. Tryggast är invånarna i Gamla Enskede: 4 procent när vi ser till svarsalternativ *mycket otrygga* och *går ej ut alls på grund av oro*.

Enligt Stockholmsenkäten känner sig majoriteten av EÅVs ungdomar ganska eller mycket trygga om de går ut ensamma sent en kväll i sitt område. Flickorna i årskurs 9 och år 2 visar dessutom på ökning i frågan från 53 procent 2022 för flickor i årskurs 9 till 65 procent och för flickor i gymnasiet från 56 procent till 65 procent. Trots att flickorna visar på positiva ökningarna är andelen pojkar som känner sig ganska eller mycket trygga fortfarande fler. Men pojkarnas andelar har sjunkit, det vill säga att fler pojkar känner sig otrygga och det gäller främst pojkar i årskurs 9.

Öppna drogsener

För att mäta tryggheten på öppna drogsener har två frågor ur den regionala trygghetsmätningen valts ut. *Otrygg att gå ut på kvällen i området där de bor* och *Upplevda problem med narkotikahandel som sker öppet på gata eller torg där de bor*. För att få så lokala svar som möjligt i anslutning till respektive öppen drogscen har resultatet brutits ner till de regionala statistikområden (RegSo) där öppna drogsener

⁵¹ Regionala trygghetsundersökningen 2024

⁵² ibid

finns. För att kunna få tillförlitliga siffror behövs minst 100 svar inom respektive RegSo. Därför har svaren från trygghetsmätningarna 2020, 2021 och 2023 slagits ihop för samtliga resultat gällande trygghet i rapporten⁵³. Resultatet kan därmed inte redovisa utveckling över tid detta år (se bilaga 1).

Upplevda problemet med öppen droghandel är sämre på de öppna drogsценerna än lokalpolisområdets snitt både i lokalpolisområde Farsta och Globen, vilket kan sägas vara självförklarande i relation till att de är öppna drogsценer. Det är en utmaning att veta hur mycket medias porträttering av narkotikaproblematiken bidrar till medborgarnas upplevda trygghet.

I och med att stadsdelsområdet har öppna drogsценer är det angeläget att presentera statistik över upplevda problem vad gäller narkotika och berusning hämtat ur stadens trygghetsmätning 2023. Enkätfrågorna är dock inte kopplade till stadsdelarnas öppna drogsценer vilket man bör ha i åtanke, däremot visar statistiken för stadsdelsområdet att det upplevda problemet är som störst i stadsdelar med öppna drogsценer.

Av alla invånare i stadsdelsområdet svarade 6 procent att det finns problem med berusade personer som stör ordningen i stor utsträckning. I Johanneshov är det upplevda problemet med berusning störst: 20 procent, följt av Högdalen: 10 procent. Invånarna i Rågsved upplever störst problem vad gäller narkotikamissbrukare på offentliga platser som stör ordningen i stor utsträckning: 18 procent, följt av Johanneshov: 16 procent. Vad gäller upplevda problem kring narkotikahandel som sker på öppen gata eller torg i stor utsträckning så upplevs problemen som störst bland boenden i Rågsved: 28 procent, följt av Johanneshov: 19 procent.

Trygghet i skolan

Enligt de elevundersökningar som genomförs i skolorna varje läsår i årskurs 2, 5 och 8 känner sig en övervägande majoritet av eleverna i EÅV sig trygga på skolan de går i. Elevernas känsla av trygghet i årskurs 2 och 8 ligger ungefär jämförbart med tidigare år medan siffrorna för årskurs 5 visar ett något försämrat resultat i 2024 års grundskoleundersökning. Utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningen har ett gemensamt projekt; MVP (Mentorer i våldsprevention) och Agera tillsammans som riktar sig till åk 7 respektive åk 4 i skolorna i Vantör. Programmen ska förebygga genusrelaterat våld och mobbing genom att uppmana eleverna att agera förebild i det våldspreventiva arbetet. I projektet finns även polisen som viktig aktör. De skolor som

⁵³ Samverkan Stockholmsregionen, [Öppna drogsценer Kartläggning och uppföljning i Stockholms län 2023](#)

deltagit i projektet visar en stadig ökning över tid avseende upplevd känsla av trygghet i grundskoleundersökningen.

Systemhotande brottslighet

Den förvaltningsövergripande rutinen mot otillåten påverkan, hot och våld (inklusive dess bilagor) kommer även uppdateras i närtid med bland annat tillägg om möjliggörare, det vill säga personer som missbrukar sin anställning eller uppdrag i offentlig verksamhet för att hjälpa kriminella nätverk. Arbetet mot välfärdsbrott och möjliggörare förstärks ytterligare genom andra åtgärder inom arbetet av en särskild arbetsgrupp.

Allvarliga och akuta händelser hanteras mellan berörda verksamheter, säkerhetssamordnare och polis. Som ett ytterligare led i detta håller stadsdelsförvaltningen på att planera för att frågan om personlarm ska läggas centralt i förvaltningen, som ett led i att förstärka säkerheten, tillgängligheten och användningen.

För att ytterligare stärka kunskap och hantering för personsäkerhet (otillåten påverkan, hot, våld med flera) bredare inom staden har Stadsledningskontoret därför lanserat en ny personsäkerhetsutbildning som är tillgänglig via utbildningsplattformen för alla stadens tjänstepersoner och förtroendevalda. Utbildningen består av olika informationsfilmer, interaktiva faktadelar, övningar samt dramatiserade fallbeskrivningar.

Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer

Enligt Stockholms stads trygghetsmättnings äldrerapport (2023) framkommer att äldre är mest oroliga över att utsättas för hot, trakasserier och bedrägeri på internet vilket speglar den ökade trenden av den typen av brott. Äldre känner sig dock minst otrygga i sitt eget hem och mest otrygga på vägen till och från bostaden och/eller i källaren och är de åldersgrupper (66-79 år respektive 80+) i EÅV som känner sig mest otrygga om de går ut ensam sent en kväll i området de bor. Den regionala trygghetsundersökningen visar på en relativt stabil siffra gällande otrygghet på kvällar för åldersgruppen 65+ över de första tre mätåren (25 procent år 2023) medan 2024 uppvisar ett positivt trendbrott där otryggheten för 65+ uppgår till 20 procent. Över staden, i stadens trygghetsmätning 2023, är äldre (80+ år) som har hört talas om brott marginellt mer (7 procent) oroliga för att utsättas för brott än de som inte har hört talas om brott (2 procent). De upplever ökad oro om de har utsatts för brott (16 procent) än om de inte utsatts för brott (2 procent).

Att äldre är mest oroliga för att utsättas för hot, trakasserier och bedrägerier på internet kan ha att göra med att de är en utsatt grupp inom den kontexten. Äldre är mer utsatta i sitt hem eller på internet och därmed också otrygga i den miljön. Inte minst på grund av att bedrägeribrottsligheten och hot tas i uttryck på internet i stor utsträckning idag generellt men också för att det gissningsvis finns en bredare okunskap bland äldre vad

gäller digitala tjänster och dyligt, vilket skulle kunna göra äldre som grupp till större måltavla. Den mediala rapporteringen om bedrägeribrott via digitala tjänster kan idag förstås vara frekvent. I och med att bedrägeriförsöken blir fler så är företag som använder sig av digitala tjänster och appar också angelägna att informera kunder om varsamhet vilket också skulle kunna förstås som en bidragande faktor till ökad oro.

Kriminella miljöer och livsstilar

Den regionala trygghetsundersökningen visar att 28 procent av de svarande inom EÅV upplever att det finns problem med kriminella gäng i, eller i anknytning till, bostadsområdet. Det ska tilläggas att siffran för stadsdelsområdet visar på en försiktig nedåtgående trend under de tre mätåren. Det som går att urskilja är att andelen i Rågsved som upplever problem har minskat till 49 procent med 7 procentenheter sedan 2023. En ökning går att urskilja i grannstadsdelarna Hagsätra och Bandhagen, vilket arbetet med vistelseförbuden skulle kunna vara ett kvitto på. Östberga fortsätter uppvisa en stark positiv nedåtgående trend där upplevelsen av problem med kriminella gäng har minskat med 16 procent från 32 till 16 procent sedan 2021. En utmaning gällande trygghet kopplat till kriminella miljöer, som inte är unikt för EÅV, är den rådande våldsvågen och dess inverkan på samhället i stort.

En annan positiv trend som går att urskilja är att allt färre invånare i EÅV uppger att det finns platser de undviker, vilket skulle kunna påverkas av huruvida platsen uppfattas annekterad av kriminella gäng. EÅVs invånare undviker, om än marginellt, platser i lägre utsträckning än staden i stort. Även här utmärker sig Rågsved positivt med en minskning med 16 procent, till 42, men också Gamla Enskede som visar på en minskning om 13 procent, till 36.

Prioriterade samverkansområden

I den övergripande samverkansöverenskommelsen finns fem stadsövergripande prioriterade utmaningar utpekade där samverkan är särskilt påkallad på såväl lokal som central nivå. Med utgångspunkt i den lokala lägesbilden prioriteras efter en gemensam analys inom vilka områden gemensamma åtgärder ska ske. För respektive samverkansområde ska hänsyn tas till den tillgängliga lokala resursen samt vilka av stadens övergripande verksamheter och polisens regionala verksamheter som kan tas i anspråk.

Unga i riskzon för destruktivt beteende

Beskrivning av området

För att förebygga eller komma tillrätta med kriminalitet, missbruk, psykisk ohälsa, våldsbejakande extremism och andra destruktiva beteenden hos barn och unga krävs ett

Diarienummer:

Sid 48 av 52

Lokalpolisområde Farsta och Globen: A706.542/2024

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning: EÅV 2023/976

Utbildningsförvaltning UTBF 2023/6803

systematiskt och långsiktigt förebyggande arbete. Viktiga skyddsfaktorer är trygga uppväxtförhållanden, välfungerande skolgång och meningsfull fritid. Arbetet för att stärka dessa skyddsfaktorer kring barn och unga behöver prioriteras. Samverkan runt barn och unga som begår brott eller riskerar att begå brott är avgörande och kan ske såväl på grupp- som individnivå. Tidiga insatser är ofta effektiva för både individ och samhälle.

Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.

Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan.

Kommentar

Utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningen samverkar i det gemensamma projektet skolsociala stödteam, SST, som riktar sig till elever med problematisk skolfrånvaro i årskurserna 4-9. En RSU-grupp, regional särskild undervisningsgrupp, riktar sig till elever årskurs 4 till 9 med skolnärvaroproblematik i Enskede Årsta. Deltagande skolor kan se en positiv utveckling på individnivå då insatsen ökar skolnärmande för de elever som erbjudits insatsen. De barn och unga vuxna som befinner sig i riskzonen för att hamna i destruktivt beteende behöver fångas upp tidigt och ges stöd. Det är därför viktigt att samhällets alla tillgängliga resurser kraftsamlar för att stoppa en icke önskvärd utveckling för dessa personer. Detta är viktigt både för att förhindra personligt lidande och ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

- SSPF
- Social insatsgrupp, SIG unga
- Helgsamverkan med uppsökande verksamheter riktade mot ungdomar
- Ungdomsutsättningar hos polisen
- Fältassistenter
- Socialsekreterare hos polis

Otrygga och brottsutsatta platser

Beskrivning av området

Platser som uppvisar problematik med exempelvis öppen narkotikahandel, ordningsstörningar, olovliga bosättningar, skadegörelse och omfattande nedskräpning kräver i hög grad gemensamma insatser från flera samhällsaktörer för att problemen ska kunna åtgärdas. Om ett område har platser med hög brottslighet och otrygghet kan det leda till en negativ spiral då invånare och besökare undviker platsen. Otrygga och brottsutsatta platser löper risk att förlora service och näringsliv samt att kriminell närvaro skapar en arena för nyrekrytering. Det finns även risk att både förtroendet för samhället och den kollektiva förmågan minskar.

Diarienummer:

Lokalpolisområde Farsta och Globen: A706.542/2024
Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning: EÅV 2023/976
Utbildningsförvaltning: UTBF 2023/6803

Sid 49 av 52

Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.

Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan.

Kommentar

Samverkan ska utgå från en analys där avgränsade platser eller områden med hög brottslighet och/eller otrygghet som kräver gemensamma åtgärder identifieras på lokal nivå. Vissa områden uppvisar en problematik som i hög grad kräver gemensamma insatser från flera samhällsaktörer för att komma till rätta med existerande problem. Ambitionen är att polisen och staden i samverkan med bl.a. civilsamhället och näringsliv ska nå målet att inte ha något särskilt utsatt eller utsatt område inom Stockholms stad. För att nå detta krävs gemensam kraftsamling och en prioritering avseende insatser. Den kriminaliserande process som sker i de områden som av polisens definierats som utsatta är viktig att ta på stort allvar. Inom EÅV är det Rågsved/Hagsätra som omfattas, även Östberga som tidigare utsatt område fortsätts prioriteras. För att vända utvecklingen i dessa områden krävs ett långsiktigt arbete som riktar sig mot flera olika sektorer i samhället.

- Samverkan Östberga
- Platssamverkan Rågsved
- Arbeten kopplade till öppna drogsener

Systemhotande brottslighet

Beskrivning av området

Brottslighet riktad mot välfärdssystemen är systemhotande då både resursfördelning och myndighetsutövning påverkas. Välfärdsbrott innebär ett felaktigt utnyttjande av skattemedel, vilket riskerar att hota legitimiteten för både välfärden och det offentliga. Långsiktigt är välfärdsbrott ett hot mot demokratin och riskerar även att leda till att tillit och förtroende för samhällsinstitutioner undergrävs. Det kan handla om arbetslivskriminalitet eller otillåten påverkan, exempelvis mot enskilda personer eller desinformationskampanjer mot socialtjänsten, och även om bedrägerier mot utbetalande myndigheter och kommuner, exempelvis ekonomiskt bistånd och föreningsbidrag.

Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.

Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan.

Kommentar

En viktig del är aktiv avtalsuppföljning för att motverka välfärdsbrott och främja en sund konkurrens mellan seriösa företag. Krav på verksamhetens kvalitet ska vara

Diarienummer:

Lokalpolisområde Farsta och Globen: A706.542/2024
Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning: EÅV 2023/976
Utbildningsförvaltning: UTBF 2023/6803

Sid 50 av 52

samma och följas upp oavsett driftsform. Förvaltningen kommer fortsätta att arbeta för att motverka välfärdsbrott och felaktigt utbetalda bidrag genom exempelvis riskprofiler samt stärkt kontroll och uppföljning. Genom tydliga processer och rutiner kan förvaltningen säkerställa att skattemedel inte ges till aktörer för egen vinning eller som inte står bakom den demokratiska rättsstatens principer. En del i detta är att ta fram en processbeskrivning som tydliggör ansvar för olika delar i avtalsuppföljningen

För att stärka arbetet med att förebygga och motverka brott och fusk inom föreningsstöd kommer förvaltningen fortsätta arbeta med stärkta kontroller vid ansökan i enlighet med gällande riktlinjer. Uppföljning sker även av beviljade bidrag för att säkerställa att bidragen använts i enlighet med beviljat ändamål. Årliga informationsträffar hålls för föreningar i stadsdelsområdet för att informera om gällande riktlinjer.

Lokalpolisområdena samverkar tillsammans med åtta andra myndigheter vad gäller arbetslivskriminalitet. I uppdraget ingår att bekämpa arbetslivskriminalitet genom brottsförebyggande åtgärder, kontroller, administrativa åtgärder samt lagföring.

Vidare kommer arbetet kring otillåten påverkan att utvecklas.

Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer

Beskrivning av området

Risken för att bli utsatt för brott ser olika ut för olika individer och samhällsgrupper. Exempelvis personer som utsätts för sexualbrott, våld i nära relation, barn som utsätts för våld eller bevittnar våld i nära relation, personer utsatta för människohandel klassas som särskilt utsatta brottsoffer⁵⁴. Det finns brottsoffergrupper som har begränsad förmåga att hantera brott de utsätts för, vilket innebär att de är särskilt sårbara. Det handlar ofta om brottsoffer som på olika sätt är beroende av människor i sin närhet eller av gärningspersonen. Exempel på sårbara brottsoffer kan vara äldre utsatta för bedrägeri, personer utsatta för hedersrelaterat våld, brott mot personer utifrån deras etnicitet, nationalitet, funktionsnedsättning, kön, religion eller sexuella läggning. I många fall riktar gärningspersonen in sig på offret just på grund av dess tillhörighet till någon av de nyss nämnda grupperna.

Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.

Arbetet sker i linjeverksamhet. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan.

⁵⁴ Polisens beslutsprotokoll RPC 112/2019

Kommentar

Risken för att bli utsatt för brott ser olika ut för olika individer och samhällsgrupper. Det finns brottsoffergrupper som har begränsade resurser att hantera brott de utsätts för, vilket innebär att de är särskilt sårbara. Arbete ses över bland annat inom grupperna

- Personer som utsätts för våld i nära relation
- Äldre
- Barn
- HBTQia+

Kriminella miljöer och livsstilar

Beskrivning av området

I staden finns unga och vuxna som verkar i kriminella miljöer vars livsstil har en påverkan på såväl brottslighet som trygghet. Det påverkar även de kriminellas anhöriga.

Exempel på kriminella miljöer och livsstilar är nätverkskriminalitet, våldsbejakande extremism och terrorism samt risksupportermiljö. Effektiva och ändamålsenliga åtgärder behöver vidtas mot personer som är inblandade i dessa miljöer.

Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.

Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan.

Kommentar

Tillsammans med polisen bedriver stadsdelsförvaltningen ett arbete gällande Sociala insatsgrupper för vuxna och unga, Avhopparverksamhet och trefas.

Arbetet med våldsbejakande extremism kommer uppvärderas och stadsdel tillsammans med polis kommer följa utvecklingen gällande risksupportermiljön.